

مجموع چکیده مقالات اولین کنفرانس پژوهش‌های حرفه‌ای در روان‌شناسی و مشاوره

آسیب‌شناسی خانواده: طلاق، خشونت و خیانت زناشویی

دانشگاه هرمزگان

گروه مشاوره و روانشناسی

هسته پژوهشی تحقیقات علوم تربیتی و رفتاری

۸ اسفندماه ۱۳۹۷

باسمه تعالی

اولین کنفرانس پژوهش‌های حرفه‌ای در روان‌شناسی و مشاوره با موضوع آسیب‌شناسی خانواده: طلاق، خشونت و خیانت زناشویی سعی داشته است تا با نگاهی تخصصی به آسیب‌های خانوادگی، علاوه بر پیمایش علل و عوامل تاثیر گذار بر این آسیب‌ها، در قالب یک رویکرد علمی و تخصصی، راهکارهای پیشگیری از این آسیب‌ها و درمان و اصلاح آن را مورد بررسی قرار دهد. خانواده، به عنوان اولین و مهمترین نهاد اجتماعی، می‌تواند تاثیرات بلند مدت و پایداری بر رشد و کارکرد آحاد جامعه داشته باشد. از این رو توجه ویژه به آسیب‌های احتمالی به این نهاد ارزشمند می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات موجود باشد.

دبیرخانه اولین کنفرانس پژوهش‌های حرفه‌ای در روان‌شناسی و مشاوره از مهرماه ۱۳۹۷ کار خود را با برگزاری اولین جلسه کمیته اجرایی آغاز کرد و فراخوان مقالات را به کلیه دانشگاه‌ها و موسسات علمی و پژوهشی سراسر کشور ارسال کرد. ماحصل این فراخوان دریافت ۱۲۳ مقاله بود که پس از داوری ۷۷ مقاله پذیرش نهایی گردیدند. دبیرخانه کنفرانس ضمن سپاسگزاری از تمامی نویسندگان و پژوهشگران عزیز که مقالات ارزشمند خود را به این کنفرانس ارسال کرده اند اعلام می‌دارد همه مقالات پذیرش شده (نسخه کامل مقالات) در پایگاه استنادی علوم دنیای اسلام ISC نمایه گردیده و قابل بهره‌برداری می‌باشد.

با احترام - دکتر سید عبدالوهاب سماوی - مدیر اجرایی همایش

با احترام - محمد رضا فرشاد (دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره) - دبیر اجرایی همایش

محورهای همایش

طلاق

- ۱- طلاق و آسیب شناسی فردی
- ۲- طلاق و فرزندان
- ۳- طلاق و خانواده مبداء(اصلی)
- ۴- طلاق و اعتیاد
- ۵- طلاق عاطفی
- ۶- طلاق / فرصت ها و تهدیدها

خشونت

- ۱- خشونت و الگوهای شخصیتی
- ۲- خشونت و آسیب های کودکی
- ۳- خشونت و فرزندان
- ۴- خشونت عاطفی
- ۵- خشونت مالی
- ۶- خشونت و خیانت
- ۷- خشونت و اعتیاد

خیانت زناشویی

- ۱- خیانت و رسانه های جدید(شبکه های اجتماعی)
- ۲- خیانت و صمیمیت آسیب دیده
- ۳- خیانت و بخشش
- ۴- خیانت و فرزندان
- ۵- خیانت و اسلام
- ۶- خیانت / فرصت ها و تهدیدها

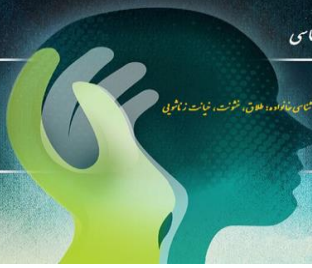
و سایر موضوعات مرتبط با آسیب شناسی خانواده

کمیته علمی کنفرانس

دبیر علمی همایش	دکتر پروین کدیور
دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر علی اکبر شیخی فینی
دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر اقبال زارعی
دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر سید رضا فلاح چای
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر حسین زینلی پور
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر موسی جاودان
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر سمانه نجارپوریان
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر مریم صادقی فرد
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر علی نیک بخت
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر کوروش محمدی
دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان	دکتر سید عبدالوهاب سماوی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر فاطمه شیبانی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر آزیتا امیرفخرایی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر کبری حاجی علیزاده
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر نوشین تقی نژاد
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزآباد	دکتر حسن خضری

استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان هرمزگان	دکتر کرامت کرامتی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان	دکتر مهین عسکری
دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت	دکتر سلطان علی کاظمی
دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه یزد	دکتر حسن زارعی محمودآبادی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه تهران	سمیه شاهمرادی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه اراک	دکتر مرضیه السادات سجادی نژاد
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه یزد	دکتر مریم صالح زاده
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه ملایر	دکتر جواد کریمی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه زنجان	دکتر طاهره الهی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه فنی حرفه ای نیشابور	دکتر محبوبه ثابت ایمانی
استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه زنجان	دکتر ذکراه مروتی
دانشگاه آزاد اسلامی لامرد (عضو هیات علمی)	دکتر سید احمد هاشمی
دانشگاه زاهدان (عضو هیات علمی)	دکتر حسین جناآبادی
دانشگاه زاهدان (عضو هیات علمی)	دکتر ذبیح الله خنجرخانی
دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه یزد	دکتر سمانه اسعدی
دانشگاه خلیج فارس بوشهر (عضو هیات علمی)	دکتر یوسف دهقانی

کمیته اجرایی کنفرانس

دانشجوی دکتری مشاوره دانشگاه هرمزگان	محمد رضا فرشاد
دانشجوی دکتری مشاوره دانشگاه هرمزگان	مریم سلیمانی
دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه هرمزگان	امیر حسین حسن نژاد
دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه هرمزگان	سارا شمس
دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه هرمزگان	مرضیه پدرام
دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه هرمزگان	نگار نوابی
دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه هرمزگان	فاطمه زارعی
دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه هرمزگان	فاطمه جابری
دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه هرمزگان	سعادت ممتاز نجفی

فهرست مقالات

صفحه	عنوان مقاله و نویسندگان
۱	تبیین نقش الگوهای خشونت خانوادگی به عنوان مؤلفه‌های مؤثر بر مؤلفه‌های روانشناختی در دوره نوجوانی - مهديه ايران نژاد پاريزی، الهام جماعتی
۲	نقش مزاحمت‌های فضای سایبری در پرخاشگری دانش‌آموزان متوسطه اول شهر بیرجند - امید آهني، سمانه سادات طباطبایی، محمد حسن غني فر
۳	تبیین نقش الگوهای مطرح در خشونت بر کیفیت زندگی سالمندان - محدثه بهرامی نیکخو
۴	نقش احساس شکست در پرخاشگری دانش‌آموزان متوسطه بیرجند - پوريا پژوهان فر
۵	پیش‌بینی خیانت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی - فرزین باقری شیخانگفشه، رضا شباهنگ، عصمت پورعلی لیاولی
۶	پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس نگرش به عشق و هوش هیجانی - فرزین باقری شیخانگفشه، رضا شباهنگ، عاطفه اسکندرزاده راسته کناری
۷	بررسی رابطه بین میل به طلاق در والدین و افت تحصیلی فرزندان - حجت‌الله جاویدی، سلطانه‌لی کاظمی، مجید برزگر، سید عبدالهادی سماوی
۸	تبیین نقش کاربردی مشاور (روانشناس) در آموزش رفتاری والدین: مطالعه مروری - محمد رضا فرشاد، ابراهیم فهلی
۹	تجارب زیسته زنان داوطلب جراحی زیبایی - حسن زارعی محمودآبادی، فرشته زارع، مهسا زارعی، مرجان کلاتیان
۱۰	مقایسه انواع خشونت علیه زنان شهری و روستایی - مژگان پور دل، ذبیح‌اله عباس پور
۱۱	زنان پس از طلاق: یک پژوهش کیفی - مهرداد حاجی حسنی
۱۲	بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با نگرش به روابط فرازناشویی در زوجین شهر بستک - سید حسین حسینی، سید عبدالوهاب سماوی، سمانه نجار پوریان
۱۳	بررسی نقش نیازهای اساسی روان‌شناختی در پیش‌بینی خیانت‌های زناشویی زنان شاغل - سارا دانش پرور، سمیه تکلوی
۱۴	بررسی نقش نیازهای اساسی روان‌شناختی و ابعاد سرشت / منش در پیش‌بینی الگوهای ارتباطی زنان متقاضی طلاق - سارا دانش پرور، رضا کاظمی
۱۵	نقش مرور زندگی بر اساس نظریه رشد اریکسون در سلامت سالمند سیده محدثه رضائی، شادی تلوک
۱۶	نقش نگرش‌های ناکارآمد و باورها در افسردگی زنان با توجه به رویکرد تعهد و پذیرش (مطالعه مروری) سیده محدثه رضائی، فاطمه خاکشور شانديز
۱۷	هوش‌های چندگانه گاردنر به عنوان پیش‌بینی‌کننده عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان مقطع متوسطه خانواده‌های تک‌سرپرست - یعقوب رئیسی اهوآن، حسین زینلی پور
۱۸	اثربخشی گروه درمانی مبتنی بر کاهش استرس بر اساس ذهن آگاهی (MBSR) بر سبک‌های مقابله‌ای و تاب‌آوری زنان آسیب‌دیده از خشونت خانگی - سرور السادات سیاح، یوسف رنجبر سودجانی
۱۹	بررسی نقش واسطه‌ای طرحواره‌های ناسازگار اولیه در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و سبک‌های مقابله‌ای معتادان - فاطمه شاکری، الهام فتحی

۲۰	بررسی ارتباط تعهد زناشویی و هوش هیجانی در کارکنان شرکت فولاد هرمزگان - مژده ظریفی، اقبال زارعی، سمانه نجارپوریان
۲۱	عوامل مؤثر بر ماندگاری همسران افراد معتاد در حال ترک در رابطه‌ی زناشویی - فرحناز رستمی، الهام فتحي
۲۲	بررسی مروری تمایل یا اجبار به ازدواج سفید در بین جوانان ایرانی و چالش‌های پیش روی آنها - فاطمه بختیاری، معصومه معینی، عصمت سادات عطایی کچویی، فاطمه صمیمی
۲۳	بررسی مروری عوامل مرتبط با فضای مجازی بر خیانت زناشویی در زوجین ایران - مطهره زال زر، فاطمه ثانی حیدری، مهنوش دولتشاهی، عصمت سادات عطایی کچویی
۲۴	بررسی مروری علل و عوامل طلاق در عصر مدرنیته - محسن طاعتی مقدم ضیابری - فرود غلامی - معصومه شکیبائی شاداحمدگورابی - عصمت سادات عطایی کچویی
۲۵	آسیب شناسی وضعیت کودکان پس از طلاق خاموش - مینا کلهری
۲۶	تبیین برخی راهکارهای مرتبط با بهبود عملکرد زوجین: مطالعه مروری - محمد صادق فرشاد
۲۷	بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت، استفاده از شبکه‌های مجازی و خیانت اینترنتی بر طلاق عاطفی متأهلین شهرستان بندرعباس - منیژه قاسمعلی خیرآبادی
۲۸	اثر بخشی درمان راه حل محور بر خشم، نشخوار فکری و بخشش خود در زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر کرج - حسنا احمد زاده
۲۹	بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های زندگی بر کاهش گرایش به بزهکاری در دانش آموزان مقطع متوسطه دوم شهرستان بندرعباس - منیژه قاسمعلی خیرآبادی
۳۰	تبیین نقش دانشگاه‌های نسل سوم در کاهش آسیب‌های اجتماعی - ضیال‌الدین سالاری کوه فینی، منیژه قاسمعلی خیرآبادی
۳۱	مبانی نوروشیمیایی افسردگی - الهام صلواتی
۳۲	آسیب پذیری فرزندان طلاق در جامعه والگوه‌های مطرح در این زمینه - سمیرا ملائی، مریم صادقی فر
۳۳	طلاق عاطفی - ارسلان میرزاده، راضیه میرزاده، میلاد جمالی کوهشاهی
۳۴	نقش سبک‌های فرزند پروری و احساس انسجام روانی در پیش‌بینی اهمال کاری تحصیلی - فرزین باقری شیخانگفشه، رضا شباهنگ، بنیامین مختاری چیرانی، نیما قلی‌زاده
۳۵	نگاهی مروری بر پرخاشگری و عدم مسئولیت‌پذیری در کودکان بر اساس الگوهای فرزندپروری - محمد رضا فرشاد، هوشنگ علی بازی
۳۶	اثر بخشی گروه درمانی فعال‌سازی رفتاری بر راهبردهای تنظیم هیجان زنان قربانی کودک آزاری و غفلت - حمیدرضا پورنوشادی، الهه هدایتی. سعید احمدی نصرآبادی سفلی. عمار رستمی سیاهویی
۳۷	بررسی نقش رضایت از زندگی و بخشش بر روی طلاق عاطفی با میانجی‌گری خلق مثبت در دانشجویان متأهل دانشگاه هرمزگان - الهام قهرمانی، نگارنوابی، هادی سلیمی، سعادت ممتاز نجفی
۳۸	مقایسه دشواری‌های تنظیم هیجان، تکانشگری ناکارآمد و انعطاف‌پذیری شناختی دانش‌آموزان متوسطه دوم دارای اضطراب فراگیر و اضطراب اجتماعی - صادق کثیر، احمد یوسفی نژاد، نسترن ابراهیمی
۳۹	ارتباط سرسختی روان‌شناختی با گرایش به اعتیاد دانش‌آموزان پسر متوسطه شهر کرج - عطیه سادات موسوی، طاهره نوابی نژاد، مهرناز امجدی، مطهره احمدزاده
۴۰	اثر بخشی مداخله شناختی-رفتاری بر کاهش تعارضات زناشویی زنان متأهل - یاسر رضاپور میر صالح، زهرا متولی

	میدانشاه، فاطمه بدخش
۴۱	اثربخشی آموزش مهارت‌های ارتباطی بر افزایش سازگاری زناشویی زنان متأهل - یاسر رضاپور میر صالح، زهرا متولی میدان‌شاه، فاطمه بدخش
۴۲	پیش‌بینی خشونت زناشویی نسبت به زنان شهرستان قشم بر اساس هوش عاطفی و مؤلفه‌های آن - سحر دریازاده، روح‌الله کریمی بلداجی، محمد میرزاده کوهشاهی
۴۳	مقایسه نگرانی مادران با فرزندان فلج مغزی و عادی - راضیه رضایی، نسرین حجت‌زاده
۴۴	بررسی میزان شیوع اختلال خواندن در دانش‌آموزان پسر دوره اول مدارس ابتدایی شهر مشهد - فریده محمدی، نسرین حجت‌زاده
۴۵	جستاری بر مفاهیم مربوط به خشونت - مجتبی سلم آبادی، سید محمود موسوی نژاد، سیده محدثه رضائی، امید آهنی
۴۶	مقایسه مقابله دینی مادران با فرزندان فلج مغزی و عادی - راضیه رضایی، نسرین حجت‌زاده
۴۷	پیش‌بینی گرایش به مصرف مواد مخدر نوجوانان خانواده‌های طلاق بر اساس سبک‌های دلبستگی و انسجام خانوادگی - طیبه زاهدی
۴۸	ارتباط سبک‌های هویت با گرایش به اعتیاد دانش‌آموزان پسر متوسطه اسلامشهر - مهرناز امجدی، مطهره احمدزاده، عطیه سادات موسوی، مریم اعتصامی فر
۴۹	مقایسه سبک‌های اسنادی و ویژگی‌های شخصیتی در زنان متقاضی و غیرمتقاضی طلاق - طاهره الهی
۵۰	پیش‌بینی خشونت خانوادگی بر اساس انسجام خانوادگی و انعطاف‌پذیری اعضای خانواده در بین خانوارهای شهر بندرعباس - زهرا زاهدی
۵۱	نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ابعاد تاریک شخصیت در پیش‌بینی نگرش به خیانت کاربران فضای مجازی - طیبه وفائی، ندا بوستانی
۵۲	رابطه بین وابستگی به اینترنت با احساس تنهایی و عملکرد خانواده در زوجین - فرزانه حسنی
۵۳	بررسی علل خیانت زوجین با توجه به تاثیر فضای مجازی و راههای درمان آن - هادیه پاسالاری
۵۴	بررسی علل خشونت دانش‌آموزان دبستان شهر بندرعباس - سامیه فولادی
۵۵	رابطه الکسی تیمیا با رضایت زناشویی و احساس تنهایی در دانشجویان دانشگاه آزاد دزفول - نسیم شیخی، بهناز حاتمی کیا
۵۶	نقش راهبردهای کنترل تفکر منفی در سلامت روان متقاضیان طلاق در مقایسه با زوجین سازگار - طاهره الهی
۵۷	پیش‌بینی طلاق عاطفی براساس تمایز یافتگی خود و سبک‌های دلبستگی در زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر شیراز - عاطفه بهرامی، ناصر امینی، مولود کیخسروانی
۵۸	نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی طلاق عاطفی زوجین شهر شیراز - عاطفه بهرامی، ناصر امینی، مولود کیخسروانی
۵۹	بررسی رابطه بین باورهای بدکارکردی جنسی و دلزدگی زناشویی میان زنان دارای تعارض شهرستان قشم - طیبه زاهدی
۶۰	تبیین رابطه استفاده از شبکه‌های اجتماعی با خیانت زناشویی در بین زوج‌های در حال طلاق شهر شیراز - محمد صحت
۶۱	بررسی دلزدگی زناشویی و میزان وابستگی به شبکه‌های اجتماعی مجازی با عوامل جمعیت‌شناختی در زنان و مردان متأهل - زهرا صباغ، مریم صالح‌زاده، حسن زارعی

۶۲	بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی و سبک های دلبستگی با گرایش به اعتیاد در دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد لارستان - سامیه فرج پو، الهام صالحی ریزی
۶۳	پیش‌بینی اقدام به خودکشی براساس حمایت اجتماعی، سبک‌های حل‌مسأله و هیجان‌خواهی - عصمت رنجبری، کبری حاجی علیزاده
۶۴	مقایسه نیمرخ شخصیتی و ابعاد هویت در معتادان و افراد عادی شهر منوجان - هاجر حیدری شبیکوه، آرزیتا امیرفخرایی
۶۵	نقش راهبردهای تنظیم هیجان، احساس حقارت و باورهای معنوی در پیش‌بینی گرایش به خودکشی زندانیان شهرستان بندرعباس - آرزیتا امیرفخرایی، منیره بیاتی
۶۶	رابطه نیاز های اساسی روانشناختی و رضایت از زندگی با نقش واسطه ای سرمایه های روانشناختی - مسعود غلامعلی لواسانی، نرگس انسانی مهر، سحر احسانی. رضا نبی زاده
۶۷	بررسی عوامل مؤثر بر خشونت شوهران علیه زنان - الهه هدایتی. سعید احمدی نصرآبادی سفلی. حمیدرضا پورنوشادی و مصطفی لردی کاره
۶۸	طلاق و اختلال در بنیاد خانواده، محصول عدم آمادگی برای ازدواج: یک مطالعه موردی - موسی جاودان
۶۹	پیش‌بینی رفتار اخلاقی بر اساس هوش هیجانی و سبک دلبستگی به والدین در دانش آموزان دختر دبیرستان های ناحیه یک بندر عباس - اقبال زارعی، مهتاب غلام زاده
۷۰	تبیینی بر تأثیر آموزه های اسلامی بر سلامت روان دانش آموزان - محمد صادق فرشاد
۷۱	بررسی تأثیر خشونت خانگی بر طلاق با بررسی نقش تعدیل کنندگی اشتغال ، سطح تحصیلات ، سطح درآمد و تعداد فرزندان - فاطمه فرجی
۷۲	تعیین ارتباط اعتیاد به اینترنت با طلاق عاطفی - حمیدرضا پورنوشادی، فاطمه زارع مهدی آبادی، عادل ازاد دولابی. الیاس پیری زاده
۷۳	بررسی کیفی مولفه های قابل آموزش به دانش آموزان برای جلوگیری از طلاق والدین، از دید معلمان ابتدایی - حجت الله جاویدی، سلطانه علی کاظمی، مجید برزگر و سید عبدالهادی سماوی
۷۴	بررسی ارتباط جهت گیری کنترل شده بر خشونت علیه شریک صمیمی در افراد متأهل استان فارس - سمانه نجارپوریان. سید عبدالوهاب سماوی. شیما کارگرفرد
۷۵	آسیب شناسی طلاق والدین بر سلامت روان فرزندان - حسن رئیس سعدی
۷۶	اثربخشی مصاحبه انگیزشی گروهی بر خودکارآمدی و تکنانگری بیماران تحت درمان نگهدارنده متادون - وحیده پراذران، یحیی یاراحمدی
۷۷	تبیین نقش تفاوت فرهنگی در پایایی ازدواج - شیوا محمودی

تبیین نقش الگوهای خشونت خانوادگی به عنوان مؤلفه‌های مؤثر بر مؤلفه‌های روانشناختی در دوره نوجوانی

مهديه ايران نژاد پاريزی^۱، الهام جماعتی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی روانشناسی، دانشکده رودکی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران
۲. دانشجوی کارشناسی روانشناسی، دانشکده رودکی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تبیین نقش الگوهای خشونت خانوادگی بر مؤلفه‌های روانشناختی نوجوانی، از قبیل پرخاشگری و رفتارهای پرخطر در نوجوانی می‌پردازد. روش پژوهش حاضر مروری و کتابخانه‌ای می‌باشد که اطلاعات از طریق مطالعات مقالات، کتاب‌ها و سایت‌های معتبر گردآوری شده است. پژوهش‌های مختلفی در این زمینه بیانگر این نکته بوده‌اند که خشونت در خانواده اضطراب و ناامنی را گسترش می‌دهد که پیامد آن شکل‌گیری بیماری‌های روان‌تنی در میان اعضای خانواده به خصوص نوجوانان می‌باشد. همچنین باعث بی‌اعتمادی فرد نسبت به بستر خانواده می‌شود. پیشنهاد می‌شود آموزش‌های رفتاری لازم را برای کاهش رفتارهای مخرب و آسیب‌زا برای والدین در نظر بگیریم تا منجر به کاهش اینگونه آسیب‌ها در خانواده شود. همچنین از طریق ایجاد روابط دوستانه و محیط صمیمانه و گرم تا حد زیادی زمینه را برای اصلاح و تعدیل نوجوانان فراهم آوریم. در پایان یافته‌ها حاکی از آن است رفتارهای خشونت‌آمیز والدین، از جمله علی است که نوجوانان را دچار نگرانی و ناامنی کرده، در خود فرو برده و علاوه بر محرک رفتارهای نادرست به کناره‌گیری از دیگران به ویژه پدر و مادر منجر می‌شود.

کلمات کلیدی: پرخاشگری، خشونت خانوادگی، مؤلفه‌های روانشناختی، سلامت روان، نوجوانان، اعتماد به بستر خانواده.

نقش مزاحمت‌های فضای سایبری در پرخاشگری دانش‌آموزان متوسطه اول شهر بیرجند

امید آهنی^۱، سمانه سادات طباطبایی^۲، محمد حسن غنی فر^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند، ایمیل:omidahani@chmail.ir

^۲ دکتری روانشناسی تربیتی - استادیار گروه روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند، ایمیل: tabatabaee88@yahoo.com

^۳ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند

چکیده

پژوهش حاضر با هدف نقش مزاحمت‌های فضای سایبری در پرخاشگری دانش‌آموزان متوسطه اول بیرجند انجام شد. روش پژوهش توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر متوسطه اول شهر بیرجند در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ بودند که نمونه‌ای به تعداد ۳۶۰ نفر بر اساس جدول مورگان به روش خوشه‌ای انتخاب شدند؛ و دانش‌آموزان مقیاس مزاحمت سایبری ستین و همکاران (۲۰۱۱) و پرسش‌نامه پرخاشگری باس و پری (۱۹۹۲) را پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج نشان داد رابطه بین مزاحمت‌های فضای سایبری (مزاحمت کلامی، پنهان‌سازی هویت و جعل سایبری) با پرخاشگری مثبت و معنادار است. همچنین مؤلفه‌های مزاحمت‌های سایبری می‌توانند تغییرات مربوط به پرخاشگری را به‌خوبی تبیین نمایند. بنابراین توجه به نقش مزاحمت‌های فضای سایبری در پرخاشگری دانش‌آموزان دبیرستان اهمیت خاصی برای پژوهشگران و مشاوران مدرسه دارد.

واژگان کلیدی: مزاحمت‌های فضای سایبری، پرخاشگری، دانش‌آموزان

تبیین نقش الگوهای مطرح در خشونت بر کیفیت زندگی سالمندان

محدثه بهرامی نیکخو^۱

دانشجوی روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران mohadese.bnd96@gmail.com

چکیده

سالمندی آخرین مرحله در تکامل شخص است که به آن دوران طلایی می‌گویند. سالمندان همواره از احترام بالایی برخوردار بوده‌اند. اما شهرنشینی، تغییر در سبک زندگی خانواده‌ها و کم رنگ شدن ارزش‌های فرهنگ اصیل، جایگاه سالمندان را دچار تغییر کرده است و نقش مؤلفه‌هایی از قبیل خشونت را در باب آن‌ها پررنگ کرده است که نیاز به بررسی دارد. اطلاعات بدست آمده از مقالات قبلی که به صورت کتاب‌خانه‌ای جمع‌آوری شده است، نشان می‌دهد با وجود اینکه ارزش‌های دینی و فرهنگ‌های عامه تأکید زیادی بر احترام به سالمندان دارد اما سوء رفتارهای مختلفی علیه سالمندان دیده می‌شود. لذا مؤسسات مربوط باید برنامه‌هایی برای مدیریت و پیشگیری سوء رفتار با سالمندان طراحی کنند و سالمندان از لحاظ اجتماعی، بهداشتی و تغذیه مورد توجه قرار گیرند تا سوء رفتارها کاهش یابد.

کلمات کلیدی: سالمند آزاری، خشونت سالمندی، سالمندی

نقش احساس شکست در پرخاشگری دانش آموزان متوسطه بیرجند

پوریا پژوهان فر^۱

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

چکیده

مطالعه حاضر با هدف نقش احساس شکست در پرخاشگری دانش آموزان متوسطه بیرجند انجام شد. روش پژوهش توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری کلیه دانش آموزان دختر و پسر متوسطه دوم شهر بیرجند در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ بودند که نمونه‌ای به تعداد ۳۰۰ نفر به روش خوشه‌ای انتخاب شدند؛ ابزار پژوهش پرسشنامه احساس شکست گیلبرت و آلن (۱۹۹۸) و پرسش‌نامه پرخاشگری باس و پری (۱۹۹۲) بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج نشان داد بین احساس شکست (احساس رکود، احساس بازندگی و احساس رضایتمندی) با پرخاشگری همبستگی مثبت و معنادار است. همچنین مؤلفه‌های احساس شکست می‌توانند تغییرات مربوط به پرخاشگری را به خوبی تبیین نمایند.

کلمات کلیدی: احساس شکست، پرخاشگری، دانش آموزان

پیش بینی خیانت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی

فرزین باقری شیخانگشسه^{۱*}، رضا شباهنگ^۲، عصمت پورعلی لیاولی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان، Farzinbagheri73@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه تهران، Rezashabahang74@gmail.com

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان، Eporali44@gmail.com

چکیده

خیانت بخشی از رفتار انسان و پدیده‌های بین فردی است که به راحتی نمی‌توان آن را مشاهده کرد. اغلب مردم برای داشتن عشق واقعی و روابط متعهد عاشقانه مشتاق هستند اما ممکن است از سوی همسر خود به خیانت تهدید شوند. در این راستا هدف این پژوهش، پیش بینی خیانت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی در دانشجویان متأهل دانشگاه گیلان بود. پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه گیلان در سال ۱۳۹۸-۱۳۹۷ می‌باشد که از این بین ۲۰۰ دانشجو به صورت در دسترس انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های خیانت زناشویی، سبک‌های دلبستگی کولینز و رید و هوش معنوی کینگ، استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS-24 واکاوی شدند. داده‌های پژوهش با روش‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه تجزیه و تحلیل شدند. نتایج پژوهش نشان داد که سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی با خیانت زناشویی رابطه معناداری دارند ($P < 0/01$). ضرایب بتای متغیرهای پیش بین نشان داد که سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی قابلیت پیش بینی معنادار خیانت زناشویی را دارند ($P < 0/01$). همچنین نتایج بدست آمده نشان داد که سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی به مقدار قابل توجهی از واریانس خیانت زناشویی را پیش بینی می‌کنند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که هر چقدر میزان سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی افزایش پیدا کند، به مقدار قابل توجهی خیانت زناشویی در دانشجویان کاهش پیدا می‌کند.

واژگان کلیدی: خیانت زناشویی، سبک‌های دلبستگی، هوش معنوی

* نویسنده مسئول: دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

ایمیل: Farzinbagheri73@gmail.com، تلفن: ۰۹۳۶۷۹۹۱۴۲۱

پیش بینی طلاق عاطفی بر اساس نگرش به عشق و هوش هیجانی

فرزین باقری شیخانگفشه^{۱*}، رضا شباهنگ^۲، عاطفه اسکندرزاده راسته کناری^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان، Farzinbagheri73@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه تهران، Rezashabahang74@gmail.com

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان، Atefeh.eskandarzadeh@gmail.com

چکیده

بنیاد و اساس هر خانواده‌ای به ارتباط بین زن و شوهر بستگی دارد که مبتنی بر حس متقابل همسران و احساس مسئولیت نسبت به همدیگر است که در این میان طلاق از مهم‌ترین عوامل آسیب‌زا در خانواده به شمار می‌آید. در این راستا، هدف این پژوهش، پیش‌بینی طلاق عاطفی بر اساس نگرش به عشق و هوش هیجانی در دانشجویان دانشگاه گیلان بود. پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه گیلان در سال ۱۳۹۸-۱۳۹۷ می‌باشد که از این بین ۲۵۰ دانشجو به صورت در دسترس انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از استفاده از نرم افزار SPSS-24 واکاوی شدند. داده‌های پژوهش با روش‌های هوش معنوی هیجانی شوت، استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS-24 واکاوی شدند. داده‌های پژوهش با روش‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه تجزیه و تحلیل شدند. نتایج پژوهش نشان داد که نگرش به عشق و هوش هیجانی با طلاق عاطفی رابطه معناداری دارند ($P < 0/01$). ضرایب بتای متغیرهای پیش‌بین نشان داد که نگرش به عشق و هوش هیجانی قابلیت پیش‌بینی معنادار طلاق عاطفی را دارند ($P < 0/05$). همچنین نتایج بدست آمده نشان داد که نگرش به عشق و هوش هیجانی به مقدار قابل توجهی از واریانس طلاق عاطفی را پیش‌بینی می‌کنند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که هر چقدر میزان نگرش به عشق و هوش هیجانی افزایش پیدا کند، به مقدار قابل توجهی طلاق عاطفی در دانشجویان کاهش پیدا می‌کند.

واژگان کلیدی: طلاق عاطفی، نگرش به عشق، هوش هیجانی

* نویسنده مسئول: دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

ایمیل: Farzinbagheri73@gmail.com، تلفن: ۰۹۳۶۷۹۹۱۴۲۱

بررسی رابطه بین میل به طلاق در والدین و افت تحصیلی فرزندان

دکتر حجت الله جاویدی^۱، دکتر سلطانه‌علی کاظمی^۲، دکتر مجید برزگر^۳، سید عبدالهادی سماوی^۴

۱. مدیر گروه بخش دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت فارس

۲. دانشیار دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت فارس

۳. مدیر گروه بخش کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت

۴. دانشجوی دکتری رشته روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت فارس

چکیده

امروزه افزایش طلاق یا میل به آن، به عنوان یکی از بحران ساز ترین مسائل زندگی در بین جوامع بشری به چشم می خورد و تاثیرات منفی آن در بین فرزندان دارای والدین مطلقه، بیشتر از هر جایی احساس می شود؛ بنابراین بررسی مولفه های مختلف در این زمینه، برای استنکاف از آثار مخرب طلاق بسیار حائز اهمیت است. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه میل به طلاق والدین، و افت تحصیلی فرزندان، انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش حاضر، تمام دانش آموزان مقطع متوسطه اول در شهر لامرد که دارای افت تحصیلی در نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۹۷ بوده اند، بوده است. حجم جامعه بر اساس بررسی های انجام شده ۱۲۳ نفر بوده که بر اساس جدول نمونه گیری مورگان تعداد ۹۲ دانش آموز به عنوان نمونه انتخاب شدند. تمام اعضای جامعه در یک لیست رایانه ای نوشته شده و با استفاده از نرم افزار اکسل به صورت کاملا تصادفی انتخاب شدند، سپس به تمام والدین دانش آموزانی که عضو نمونه مورد بررسی بوده اند پرسشنامه میل به طلاق (DTQ) داده شد و داده های مربوط به میل به طلاق، تحت عنوان یک نمره کل گردآوری گردید. نتایج حاصل از آزمون های آماری مربوطه نظیر ضریب همبستگی پیرسون، نشان داد که رابطه معنا داری ($r=/.76$) بین میل به طلاق والدین و افت تحصیلی فرزندان وجود دارد .

کلمات کلیدی: میل به طلاق، طلاق، افت تحصیلی

تبیین نقش کاربردی مشاور (روانشناس) در آموزش رفتاری والدین: مطالعه مروری

محمد رضا فرشاد^۱، ابراهیم فهلی^۲

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، ایران.
۲. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

چکیده

آموزش رفتاری والدین یکی از روش‌هایی است که برای فرزندپروری و پرورش کودکانی سالم به کار گرفته می‌شود، آموزش رفتاری والدین زمانی تأثیرگذار خواهد بود که هر یک از ارکان آن در جای خود قرار گرفته باشد و آموزش‌ها اصولی و سازنده باشند. در این بین مشاور (روانشناس) نقش تأثیرگذاری دارد. والدین کودکان در باب فرزندپروری اصولی و سازنده ابهاماتی دارند که بعضاً آنها را در تربیت فرزندی سالم و مفید به حال جامعه دچار مشکل کرده است و در این بین مشاور (روانشناس) می‌تواند نقش سازنده‌ای داشته باشد. لذا پژوهش حاضر با روشی کتابخانه‌ای و مروری به بررسی متون آموزش رفتاری والدین در فرزندپروری اصولی و همچنین نقش مشاور (روانشناس) را در این زمینه مشخص کند و به اهمیت و تأثیرگذاری مشاور (روانشناس) در این زمینه بپردازد. یافته‌های مختلف، نشان داده‌اند که آموزش رفتاری والدین و پورتکل‌های درمانی که در این زمینه وجود دارند در کاهش مشکلات رفتاری کودکان و همچنین آموزش فرزندپروری سازنده به والدین مفید بوده‌اند و توانسته‌اند والدین را در امر فرزندپروری یاری رسان باشند، اما این امر زمانی محقق می‌شود که مشاور (روانشناس) نیز در این زمینه تخصص و مهارت لازم را داشته باشند و طبق جلسات و مراحل مشخص شده آموزش‌های لازم را ارائه بدهد تا حداکثر سودمندی برای والدین در ارتباط با فرزندانشان بدست آید.

کلمات کلیدی: آموزش رفتاری والدین، مشاور (روانشناس)، فرزندپروری، والد-کودک

تجارب زیسته زنان داوطلب جراحی زیبایی

حسن زارعی محمودآبادی، فرشته زارع، مهسا زارعی، مرجان کلاتیان

۱. دانشیار گروه روانشناسی، گروه روانشناسی و مشاوره دانشگاه یزد، zareei_h@yahoo.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی و مشاوره دانشگاه یزد، f2zare65@gmail.com

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی و مشاوره دانشگاه یزد، mahsa.zarei73.mz@gmail.com

۴. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی و مشاوره دانشگاه یزد، kalatianmarjan@gmail.com

چکیده

این پژوهش با هدف دست‌یابی به تجربه افراد تحت عمل جراحی زیبایی به قصد شناخت بیشتر و عمیق‌تر این پدیده صورت گرفته است. محققان از رویکرد کیفی، به روش پدیدارشناسی با نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک جمع‌آوری اطلاعات، مصاحبه عمیق نیمه ساختار دار استفاده کرده‌اند، مشارکت کنندگان این پژوهش را ۱۵ نفر از زنان تحت جراحی استان اصفهان تشکیل دادند. مصاحبه‌ها ثبت و سپس یادداشت و تجزیه و تحلیل شد. یافته‌های حاصل از تجربه‌های افرادی که عمل جراحی را انجام داده بودند در ۹ مقوله اصلی «طبیعی بودن»، «تناسب اجزای صورت و بدن»، «رضایت از صورت و بدن»، «اعتماد به نفس پایین»، «جذابیت و جلب نظر دیگران»، «عوامل انگیزه بخش»، «مشغولیت‌های ذهنی قبل از عمل»، «عوارض جراحی» و «پیامدهای جراحی» خلاصه شد. به طور کلی، یافته‌های حاصل از این مطالعه می‌تواند تجارب، پیامدها و عوارض زنان تحت جراحی زیبایی را به روشنی بیان کند.

کلید واژگان: تجارب زنان، جراحی زیبایی، پدیدارشناسی

زنان پس از طلاق: یک پژوهش کیفی

مهرداد حاجی حسنی^۱

۱- نویسنده مسئول، استادیار گروه مشاوره، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران. تلفن:

۰۳۸۳۲۳۲۲۵۳۲، دورنگار: ۰۳۸۳۲۳۲۴۴۰۱

Email: dr_hajihasani@lit.sku.ac.ir

چکیده

هدف از پژوهش حاضر شناسایی تجارب زنان پس از طلاق در یک مطالعه کیفی می باشد. پژوهش حاضر مبنایی پدیدارشناسی دارد و نمونه‌های آن را زنان مطلقه ساکن شهر بن (از توابع استان چهارمحال و بختیاری) تشکیل دادند که به روش نمونه‌گیری هدفمند ۱۵ زن انتخاب و با مصاحبه‌های عمیق مورد بررسی قرار گرفتند. جهت تحلیل مصاحبه‌ها از روش کدبندی مارشال و راسمن استفاده شد. تحلیل مصاحبه‌ها نشان داد زنان پس از طلاق تجارب متفاوتی داشتند. برخی از آنها دوره پس از طلاق را دوره آسودگی گزارش دادند (۸ نفر) و تعدادی نیز تجارب توأم با غمگینی را گزارش دادند (۵ نفر) و برخی محدود نیز ترکیبی از واکنش‌های مثبت و منفی را تجربه کردند (۲ نفر). همچنین، نتایج نشان داد که سن، داشتن فرزند، وضعیت اقتصادی و میزان حمایت ادراک شده پس از طلاق با نوع سازگاری پس از طلاق در ارتباط بود. به نظر می‌رسد زنان بواسطه تجارب متفاوت پس از طلاق، واکنش‌های ناهمسانی به این پدیده دارند. این یافته‌ها مورد بحث قرار گرفتند.

واژگان کلیدی: طلاق، زنان مطلقه، تجارب، شهرستان بن.

بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با نگرش به روابط فرازنشویی در زوجین شهر بستک

سید حسین حسینی^{۱*}، سید عبدالوهاب سماوی^۲، سمانه نجارپوریان^۳

۱. کارشناس ارشد مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان Hosseini68@gmail.com

۲. استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان wahab.samavi@gmail.com

۳. استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان s.najarpourian@yahoo.com

چکیده

هدف از انجام این پژوهش بررسی رابطه‌ی سبک‌های دلبستگی با نگرش به روابط فرازنشویی در زوجین شهر بستک می‌باشد. این پژوهش از نوع پیمایشی بوده و نمونه آماری انتخاب شده را ۳۰۰ نفر از زوجین شهر بستک تشکیل داده‌اند. ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه بوده است. تجزیه و تحلیل اطلاعات در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی و بوسیله نرم افزار Spss 22 انجام گردید. در بخش توصیفی جداول فراوانی و نمودارهای مربوط به آنها و در بخش آمار استنباطی با استفاده از روش‌های آماری همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره فرضیه‌های موجود در تحقیق بررسی شدند. نتایج تحقیق نشان داد بین ویژگی‌های شخصیتی روان‌نژندی، برون‌گرایی و دلپذیر بودن با میزان نگرش به روابط فرازنشویی در بین زوجین شهر بستک رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. اما بین ویژگی‌های شخصیتی مسئولیت‌پذیری و انعطاف‌پذیری با میزان نگرش به روابط فرازنشویی در بین زوجین شهر بستک رابطه معکوس و معناداری یافت شد. همچنین بین سبک‌های دلبستگی ناایمن - اجتنابی و ناایمن - اضطرابی با میزان نگرش به روابط فرازنشویی رابطه مستقیم و معنادار و بین سبک دلبستگی ایمن با میزان نگرش به روابط فرازنشویی رابطه معکوس و معنادار یافت شد. برای بررسی رابطه‌ی همزمان متغیرهای پیش‌بین با متغیر ملاک (نگرش به روابط فرازنشویی) از آزمون رگرسیون چندگانه استفاده شد و مشخص شد که در مجموع؛ متغیرهای پیش‌بین حدود ۵۶ درصد از واریانس روابط فرازنشویی را تبیین می‌نمایند. به طور کلی نتایج پژوهش نقش متغیرهای شخصیتی و عاطفی در پیش‌بینی نگرش به روابط فرازنشویی را مورد تأیید قرار داد.

واژگان کلیدی: ویژگی‌های شخصیتی، سبک دلبستگی، روابط فرازنشویی، زوجین، شهر بستک

بررسی نقش نیازهای اساسی روان شناختی در پیش بینی خیانت‌های زناشویی زنان شاغل

سارا دانش پرور^{۱*}، سمیه تکلوی^۲

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل.

۲. استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی،

چکیده

پژوهش حاضر برای بررسی نقش نیازهای اساسی روانشناسی در پیش بینی خیانت‌های زناشویی در زنان شاغل انجام شده است. جامعه آماری شامل کلیه زنان شاغل در شهرستان اردبیل بود. از بین زنان شاغل ساکن شهر اردبیل ۵۰ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک تعیین شدند. ابزارهای پژوهش عبارت بودند از پرسشنامه خیانت زناشویی واگهان (۲۰۰۸) و پرسشنامه نیازهای اساسی دسی و رایان (۲۰۰۰). داده‌ها با آزمون رگرسیون تحلیل شدند. نتایج این پژوهش نشان داد همبستگی مثبت و معنا داری بین خیانت زناشویی و نیازهای اساسی (۰۰۰۱) وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نیز نشان داد مولفه‌های خودمختاری و ارتباط مربوط به نیازهای اساسی به ترتیب ۰/۰۳ و ۰/۰۹ خیانت زناشویی را تبیین می‌نمایند. با توجه به این نتایج نیازهای اساسی روان شناسی سهم ناچیزی در پیش بینی خیانت زناشویی زوجین دارند. در نتیجه پیشنهاد میشود جهت بررسی خیانت زناشویی متغیرهای شخصیتی و انگیزشی مورد بررسی قرار بگیرد.

کلمات کلیدی: نیازهای اساسی، خیانت زناشویی، زنان شاغل

بررسی نقش نیازهای اساسی روان شناختی و ابعاد سرشت / منش در پیش بینی الگوهای ارتباطی زنان متقاضی طلاق

سارا دانش پرور^{۱*}، دکتر رضا کاظمی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش نیازهای اساسی روان شناختی و ابعاد سرشت و منش در پیش‌بینی الگوهای ارتباطی زنان متقاضی طلاق انجام شد، روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود و جامعه مورد مطالعه را کلیه زنان متقاضی طلاق مراجعه کننده به دادگستری اردبیل در ۶ ماهه اول سال ۹۷-۹۶ تشکیل داد و با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، ۷۰ نفر از زنان متقاضی طلاق به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزارهای گردآوری داده‌ها، پرسشنامه نیازهای بنیادی روانی دسی و رایان (۲۱ سوالی)، پرسشنامه سرشت / منش کلونینجر (۱۲۵ سوالی)، پرسشنامه الگوهای ارتباطی کریستنسن و سولاوا (۳۵ سوالی) بودند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره با نرم افزار SPSS مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج نشان دادند متغیر نیازهای روانشناختی با ضریب همبستگی $R=0/44$ از واریانس‌های الگوی ارتباطی زنان متقاضی طلاق ارتباط مستقیم داشت. همچنین مشخص گردید که سرشت با $b=0/26$ بطور معنی‌دار توانایی پیش‌بینی الگوهای ارتباطی در زنان متقاضی طلاق را دارد. در بین مولفه‌های مربوط به نیازهای روانشناختی، مولفه‌های خودمختاری، و ارتباط توانایی پیش‌بینی الگوی ارتباطی زنان متقاضی طلاق را داشته‌اند. همچنین در بررسی مولفه‌های مربوط به سرشت / منش، مشخص گردید که مولفه نوجویی توانایی پیش‌بینی الگوهای ارتباطی زنان متقاضی طلاق را دارند. با توجه به یافته‌ها به نظر می‌رسد آگاهی از تاثیر ارضاء نیازهای اساسی روانشناختی و شناخت ابعاد سرشت / منش در افزایش ارتباطات سازنده / متقابل و کاهش ارتباطات نا کارآمد زنان متقاضی طلاق موثر باشد.

کلمات کلیدی: نیازهای روانشناختی، سرشت / منش، الگوهای ارتباطی، زنان متقاضی طلاق

نقش مرور زندگی بر اساس نظریه رشد اریکسون در سلامت سالمند

سیده محدثه رضائی^۱، شادی تلوک^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، فردوس، ایران (نویسنده مسئول)

۲. دکتری روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، فردوس، ایران

چکیده

بیشتر مردم تمایل دارند عمر طولانی داشته باشند، اما از فکر کردن درباره سالمندی حذر می‌کنند. سالمندی فرایندی زیستی است که تمام موجودات زنده از جمله انسان آن را تجربه می‌کنند. سالمندی دوره‌ای از زندگی است که از ۶۰ سالگی شروع می‌شود. سالمندی دو چالش مهم اجتناب‌ناپذیر به همراه دارد: اول چالش جسمانی، دوم چالش روانی که از نیاز برای غلبه کردن بر انگ سالمندی و حفظ عزت‌نفس، تسلط و شایستگی ناشی می‌شود. افزایش چشمگیر جمعیت سالمندان در جهان و ایران اهمیت قشر سالمند را در جامعه ما بیش‌ازپیش مطرح و لزوم پژوهش در این زمینه را آشکار می‌کند. تحقیقاتی که در ایران در زمینه سالمندی انجام شده است، جدید و بسیار محدود است و بر اساس آن، سالمندی غالباً در مفهوم سلامت فیزیکی بررسی شده است. باوجود رشد جمعیت سالمند هنوز بر نیازهای سالمندان به‌عنوان گروه آسیب‌پذیر جامعه تمرکز نشده است. لذا در مقاله حاضر که یک مقاله مروری توصیفی - تحلیلی است به توصیف و نقش مرور زندگی بر اساس نظریه اریکسون در سلامت سالمند می‌پردازیم.

کلمات کلیدی: مرور زندگی، نظریه اریکسون، سلامت، سالمند

نقش نگرش‌های ناکارآمد و باورها در افسردگی زنان با توجه به رویکرد تعهد و پذیرش (مطالعه مروری)

سیده محدثه رضائی^۱، فاطمه خاکشور شانديز^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، فردوس، ایران (نویسنده مسئول)

۲. دکتری روانشناسی سلامت، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، فردوس، ایران

چکیده

افسردگی یکی از نوروهای شایع در زنان است. افسردگی با تغییراتی در خلق و خوی نوجوان شروع می‌شود و او دچار غم و اندوه می‌گردد و برای روزها و هفته و حتی ماه‌ها ادامه می‌یابد. در هنگام افسردگی، فرد تمام امور را زیر ذره‌بین می‌گذارد و از پشت شیشه مات و کدر بدبینی به آن‌ها می‌نگرد. حوادث خوب و موفقیت‌های زندگی خود را نادیده می‌گیرد و به آن‌ها توجهی ندارد. همچنین مطالعات طولی نشان می‌دهد که مؤلفه‌های شناختی از جمله نگرش‌های ناکارآمد از طریق فعال‌سازی به بروز افسردگی منجر می‌شوند. از طرفی به نظر می‌رسد درمان‌های جدید همانند رویکردهای تعهد و پذیرش در درمان نگرش‌های ناکارآمد و کاهش افسردگی نقش داشته باشند، لذا در مقاله حاضر که یک مقاله مروری توصیفی-تحلیلی است به توصیف و نقش نگرش‌های ناکارآمد و باورها در افسردگی زنان با توجه به رویکرد تعهد و پذیرش می‌پردازیم.

کلمات کلیدی: نگرش‌های ناکارآمد و باورها، افسردگی، تعهد و پذیرش

هوش های چندگانه گاردنر به عنوان پیش بینی کننده عملکرد تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه خانواده های تک سرپرست

یعقوب رئیسی اهوان^{۱*}، دکتر حسین زینلی پور^۲

۱. دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی، دانشکده علوم انسانی، ساختمان رودکی، دانشگاه هرمزگان، ایران
۲. استادیار، دکتری مدیریت آموزشی، دانشکده علوم انسانی، ساختمان رودکی، دانشگاه هرمزگان، ایران

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی رابطه بین هوش های چندگانه با عملکرد تحصیلی می باشد. به همین منظور تعداد ۲۷۰ نفر با روش نمونه گیری خوشه ای از بین دانش آموزان مقطع متوسطه شهر بندرعباس انتخاب شدند. پس از آن به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه هوش های چندگانه گاردنر استفاده شد. نتایج تجزیه و تحلیل فرضیات پژوهش مشخص کرد که بین هوش های منطقی-ریاضی، دیداری-فضایی، کلامی-زبانی، بین فردی، بدنی-جنبشی و موسیقایی-موزون در سطح $P/0.1 >$ و هوش طبیعت گرا و درون فردی رابطه مثبت معناداری با عملکرد تحصیلی نشان دادند. در ادامه مشخص گردید که از بین هوش های چندگانه، هوش دیداری-فضایی ($P < 0.01$) و هوش کلامی-زبانی ($P < 0.001$) و هوش درون فردی ($P < 0.05$) از لحاظ آماری معنادار شدند و توانستند عملکرد تحصیلی را پیش بینی نمایند و همچنین هوش موسیقایی-موزون پیش بینی کننده منفی برای پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بود.

کلمات کلیدی: هوش های چندگانه گاردنر، عملکرد تحصیلی، دانش آموزان.

اثربخشی گروه درمانی مبتنی بر کاهش استرس بر اساس ذهن آگاهی (MBSR) بر سبک‌های مقابله‌ای و تاب آوری زنان آسیب دیده از خشونت خانگی

سرور السادات سیاح^{۱*}، یوسف رنجبر سودجانی^۲

۱- دانشجوی دکتری سنجش و اندازه‌گیری، پردیس دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران * sisi.sy25@gmail.com

۲- باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد، شهرکرد، ایران.

yusef137205@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی گروه درمانی مبتنی بر کاهش استرس بر اساس ذهن آگاهی بر سبک‌های مقابله‌ای و تاب آوری زنان آسیب دیده از خشونت خانگی انجام شد. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه‌ی مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه زنان آسیب دیده از خشونت خانگی شهر تهران در سال ۱۳۹۷ بود که به روش نمونه‌گیری در دسترس ۳۰ نفر از آنها، انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل به نسبت یکسان گمارده شدند. شرکت‌کنندگان گروه آزمایش در ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای (هفته‌ای یک جلسه) برنامه درمانی را دریافت کردند؛ گروه کنترل به مدت دو ماه در لیست انتظار قرار گرفت. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های "سبک‌های مقابله‌ای لازاروس و فولکمن و تاب آوری روان‌شناختی کاتر" استفاده شد. داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل کواریانس چندمتغیره تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد با کنترل اثر پیش‌آزمون، بین میانگین نمرات پس‌آزمون گروه‌های آزمایش و گروه کنترل در متغیرهای سبک‌های مقابله‌ای و تاب آوری تفاوت معناداری وجود دارد. با توجه به یافته‌های حاصل از پژوهش می‌توان اظهار کرد که درمان کاهش استرس بر اساس ذهن آگاهی بر افزایش تاب آوری و راهبرد مقابله‌ای مسئله‌مدار و کاهش راهبرد مقابله‌ای هیجان‌مدار زنان آسیب دیده از خشونت خانگی تأثیر معناداری دارد.

کلمات کلیدی: کاهش استرس بر اساس ذهن آگاهی، سبک‌های مقابله، تاب آوری، خشونت خانگی

بررسی نقش واسطه‌ای طرحواره‌های ناسازگار اولیه در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و سبک‌های مقابله‌ای معتادان

فاطمه شاکری^۱ الهام فتاحی^۲

۱. نویسنده مسئول، کارشناس ارشد رشته روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی زنجان، زنجان، ایران، پست الکترونیکی:

fatemeh.shkeri1357@gmail.com

۲. استادیار و مسئول مرکز مشاوره دانشگاه حضرت معصومه (س)، قم، ایران. fathielham@ymail.com

چکیده

هدف: در این پژوهش به بررسی نقش میانجی‌گری طرحواره‌های ناسازگار اولیه در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و سبک‌های مقابله‌ای در مراجعین به مراکز ترک اعتیاد شهرستان اهر پرداخته شد. روش: بدین منظور به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای تعداد ۲۳۴ نفر از معتادان مراجعه کننده با استفاده از پرسشنامه‌های سبک‌های دلبستگی (AAQ) (هازن و شیور، ۱۹۸۷)، سبک‌های مقابله‌ای (CSQ) فولکمن و لازاروس (۱۹۸۵)، طرحواره‌های ناسازگار اولیه (EMS) (یانگ، ۱۹۹۸) مورد پیمایش قرار گرفتند. یافته‌ها: نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها نشان داد، متوسط سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب ۲/۹۰ و ۲/۷۳ و ۲/۹۴ محاسبه شده است. متوسط مقدار سبک‌های مقابله‌ای هیجان محور و مسئله محور به ترتیب برابر با ۲/۳۳ و ۲/۳۶ و متوسط مربوط به طرحواره‌های بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگر جهت‌مندی، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری و محدودیت‌های مختل به ترتیب برابر با ۳/۰۹، ۲/۸۵، ۳/۲۸، ۳/۳۸ و ۳/۲۵ محاسبه شده است. نتایج همچنین نشان داد، ارتباط بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌های دلبستگی مثبت و معنادار محاسبه شده است و ضریب مربوطه ۰/۲۴ محاسبه شده است. مقدار ضریب همبستگی بین سبک‌های دلبستگی و سبک‌های مقابله‌ای نیز ۰/۱۸ و معنادار محاسبه شده است. همچنین ضریب همبستگی ۰/۳ رابطه معناداری بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌های مقابله‌ای را نشان داد. نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از تحلیل ضرایب بین متغیرها نشان داد، همه فرضیه‌ها با سطح معناداری ۰/۰۱ پذیرفته شد بجز فرضیه طرحواره‌های ناسازگار اولیه به عنوان یک متغیر میانجی بین سبک‌های دلبستگی و سبک‌های مقابله‌ای عمل نمی‌نماید و رد شد.

کلمات کلیدی: طرحواره‌های ناسازگار اولیه، سبک‌های دلبستگی، سبک‌های مقابله‌ای

بررسی ارتباط تعهد زناشویی و هوش هیجانی در کارکنان شرکت فولاد هرمزگان

مژده ظریفی^{۱*}، اقبال زارعی^۲، سمانه نجارپوریان^۳

۱. کارشناس ارشد مشاوره. دانشکده علوم انسانی. دانشگاه هرمزگان. Mozhdeh.zarifi@yahoo.com
۲. دانشیار گروه مشاوره. دانشکده علوم انسانی. دانشگاه هرمزگان. eghbalzareei2010@yahoo.com
۳. استادیار گروه مشاوره. دانشکده علوم انسانی. دانشگاه هرمزگان. s.najarpourian@yahoo.com

چکیده

پژوهش حاضر به بررسی ارتباط تعهد زناشویی و هوش هیجانی در کارکنان شرکت فولاد هرمزگان پرداخته است. جامعه آماری این پژوهش کلیه کارکنان شرکت فولاد هرمزگان در سال ۱۳۹۷ بود که با توجه به نوع مطالعه که توصیفی-همبستگی است، تعداد ۳۵۰ نفر از این افراد به شیوه نمونه‌گیری تصادفی در دسترس انتخاب گردیدند. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش، پرسشنامه تعهد زناشویی (MCQ) و مقیاس هوش هیجانی (EIS) بود. برای تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی از مشخصه‌های آماری نظیر میانگین و انحراف استاندارد و در سطح استنباطی از آزمون‌های همبستگی پیرسون استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد بین تعهد زناشویی و هوش هیجانی ارتباط مثبت معناداری وجود دارد. لذا می‌توان با در نظر گرفتن این عوامل موجب افزایش تعهد زوجین به یکدیگر و نهایتاً موجب افزایش رضایت ایشان از زندگی زناشویی گردید.

واژگان کلیدی: تعهد زناشویی، هوش هیجانی، کارکنان شرکت فولاد.

عوامل مؤثر بر ماندگاری همسران افراد معتاد در حال ترک در رابطه‌ی زناشویی

فرحناز رستمی^۱، الهام فتحی^۲

۱. کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی، مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی آفرینش، زنجان farahnazrostami97@gmail.com

۲. دکترای مشاوره، دانشگاه حضرت معصومه، قم fathielham@ymail.com

چکیده

خانواده به عنوان یکی از اصلی‌ترین نهادهای اجتماعی می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در ایجاد یک جامعه‌ی سالم و داشته باشد. یکی از معضلات مهم خانواده پدیده‌ی بی‌نام طلاق است و اعتیاد به مواد مخدر یا الکل یکی از عوامل مهم در بروز طلاق می‌باشد. هدف این پژوهش ارائه‌ی مدل عوامل مؤثر بر ماندگاری همسران افراد معتاد در حال ترک در رابطه‌ی زناشویی است. این پژوهش با شیوه‌ی کیفی و با استفاده از روش نظریه‌ی داده‌بنیاد و نمونه‌گیری هدفمند انجام شد و تا رسیدن به اشباع نظری (۲۰ نفر) ادامه یافت. شرکت‌کنندگان در مطالعه مورد مصاحبه‌ی نیمه ساختاریافته قرار گرفتند. سفری با بیم و امید به عنوان مقوله‌ی مرکزی انتخاب شد و فرزند مانع ترک رابطه‌ی زوجی، رضایت از رابطه‌ی زوجی، عوامل درون‌فردی زن، عوامل درون‌فردی مرد و عوامل اقتصادی به عنوان شرایط علی و شرایط میانجی در دو دسته‌ی خانواده و عوامل اجتماعی طبقه‌بندی و ارائه شد. راهبردهای ماندگاری زنان در رابطه‌ی زناشویی شامل استفاده از منابع حمایتی، آگاهی‌افزایی و استفاده از رفتارهای سازنده و مثبت بودند و در نهایت پیامدهای مقوله‌ی مرکزی که سفری با بیم و امید است توضیح داده شد. ماندگاری همسران افراد معتاد در حال ترک در رابطه‌ی زناشویی مفهومی بسته به فرهنگ است و به منظور درک این مفهوم باید به بافت فرهنگی و اجتماعی جامعه توجه شود.

کلمات کلیدی: همسران افراد معتاد، ماندگاری در رابطه‌ی زناشویی، فرهنگ

بررسی مروری تمایل یا اجبار به ازدواج سفید در بین جوانان ایرانی و چالش‌های پیش روی آنها

فاطمه بختیاری^۱، معصومه معینی^۲، عصمت سادات عطایی کچویی^۳، فاطمه صمیمی^۴

۱. دانشجوی دکتری علوم باغبانی، گیاهان زینتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات تهران

۲. کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری

۳. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد خوراسگان، واحد اصفهان

۴. کارشناسی ارشد روانشناسی شخصیت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب

چکیده

ازدواج سفید یکی از چالش‌های جدید و نوپدید جامعه ایران است. مهم‌ترین عوامل گرایش به این رابطه تغییرات فرهنگی جامعه ایران، مشکلات مالی جوانان، محک زدن رابطه، آشنایی بیشتر، عدم اعتقاد به ازدواج، سست شدن اعتقادات مذهبی، افزایش مردان تنها و زنان بیوه ناشی از طلاق، الگو برداری از ماهواره و رسانه‌های بیگانه که قبح این نوع رابطه را از بین می‌برند، توقعات بالای دختران، قطع وام ازدواج و هرگونه کمک مالی به پسران از سوی نهادهای مالی، متمایل شدن به مصرف مواد مخدر و ایجاد خلا روانی برای دختران و رهایی از هفت خوان ازدواج رسمی است. این ازدواج آسیب‌های اجتماعی و روانی زیادی برای جامعه، طرفین و خانواده آنان ایجاد می‌کند. مهم‌ترین آسیب‌ها عبارت‌اند از: کم شدن حس مسیولیت، تحمیل هزینه اضافی بر جامعه برای پرورش فرزندان این ارتباط، کم شدن اعتماد زوجین به یکدیگر، زیاد شدن احتمال طلاق، کم شدن شادی و نشاط زوجین، به خصوص زنان، کاهش فرزندآوری، کاهش شانس مادر شدن دختران، به خصوص برای دختران. در چند دهه اخیر الگوی روابط جنسی در جهان تغییرات فراوانی داشته و اکنون نیز جامعه ایران با تحولات چشم‌گیری در حوزه ارزش‌ها و باورهای جوانان روبه‌روست. تحقیقات نشان می‌دهند که رابطه جنسی پیش از ازدواج در ایران در حال افزایش است. یکی از گونه‌های جدید روابط پیش از ازدواج روابط مبتنی بر هم‌خانگی؛ هم‌باشی است که در کلان‌شهرها به افزایش است.

کلمات کلیدی: ازدواج سفید - هم‌باشی - خانواده - سبک زندگی - مدرنیته

بررسی مروری عوامل مرتبط با فضای مجازی بر خیانت زناشویی در زوجین ایران

مطهره زال زرا^۱، فاطمه ثانی حیدری^۲، مهنوش دولتشاهی^۳، عصمت سادات عطایی کجویی^۴

۱. گروه روانشناسی بالینی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران
۲. کارشناسی برنامه ریزی شهری، دانشگاه سیستان و بلوچستان
۳. گروه مشاوره، مشاوره خانواده، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران
۴. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد خوراسگان، واحد اصفهان

چکیده

اگر به طور قطع نتوانیم بگوییم که جامعه‌ی فعلی ایران در عصر مدرن خود به سر می‌برد ولی میتوان ابراز داشت که شرایط فعلی جامعه‌ی ایران در حال گذر از مرحله سنتی به مرحله مدرن است. بنابراین احساس می‌گردد برای زیستی مسالمت‌انگیز سازش و سازگاری بین فرهنگ و تکنولوژی یک ضرورت باشد. متأسفانه این مهم در جامعه‌ی ایرانی چندان محقق نشده است. لذا تبعات چنین پدیده‌ی بی‌خوبی در فضای مجازی و بنیان خانواده‌ها مشاهده می‌گردد. در این پژوهش سعی شده است که عوامل مرتبط با فضای مجازی را بر خیانت زناشویی که توسط پژوهشگران مختلف انجام شده است با دیدی نقاد به صورت منسجم ارائه گردد. پژوهش‌ها حاکی از این امر است که فضای مجازی نقشی اساسی در اضمحلال خانواده‌ها خصوصاً در طبقه متوسط و پایین جامعه دارد.

کلمات کلیدی: فضای مجازی - خیانت - زوجین ایرانی

بررسی مروری علل و عوامل طلاق در عصر مدرنیته

محسن طاعتی مقدم ضیابری^۱، فرود غلامی^۲، معصومه شکیبائی شاداحمدگورابی^۳، عصمت سادات عطایی کجویی^۴

۱. دکترای اقتصاد، دانشگاه بین المللی نیویورک، ایالت متحده امریکا.
۲. دانشجوی دکتری، رشته مشاوره، دانشگاه هرمزگان، ایران.
۳. گروه روانشناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران.
۴. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد خوراسگان، واحد اصفهان

چکیده

طلاق اگر چه پدیده‌ای است به درازای تاریخ ولی امروزه به علت افزایش روز افزون آن در دنیای مدرن توجهات بسیاری را از جانب روانشناسان، جامعه‌شناسان و خانواده‌درمانگران به خود جلب کرده است. پژوهش حاضر نیز به بررسی مروری علل و عوامل طلاق بر اساس پژوهش‌های مختلف روانشناختی و جامعه‌شناختی پرداخته است. روش پژوهش از نوع کتابخانه‌ای است که در آن به مطالعه عوامل درگیر در موضوع طلاق در زوجین پرداخته می‌شود. بر اساس نتایج بدست آمده طلاق پدیده‌ای چند بعدی است که عوامل مختلفی اعم از روانی و اجتماعی در آن دخیل است که این امر می‌تواند به نوبه خود در شدت و ضعف آن تاثیرگذار باشد. لذا با شناسایی و مطالعه دقیق این عوامل می‌توان ماهیت آن‌ها را شناسایی و در جهت پیشگیری از وقوع عوامل مرتبط با آن اقدام نمود اساسی نمود.

کلمات کلیدی: طلاق، عوامل روانشناختی، جامعه‌شناختی، عصر مدرنیته.

آسیب‌شناسی وضعیت کودکان پس از طلاق خاموش

مینا کلهری^۱

دانشجوی روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. kalhorimina99@gamil.com

چکیده

طلاق خاموش جدایی اعلام نشده میان زن و شوهری است که زیر یک سقف زندگی می‌کنند و علاوه بر اثرهای مخرب بر زندگی زوجین، بر زندگی کودکان تأثیر می‌گذارد. لذا، طرح و جوه آسیب‌شناختی وضعیت کودکان پس از طلاق‌های خاموش مطرح می‌شود که نیاز به بررسی دارد. روش به کار رفته در پژوهش حاضر، روش کتابخانه‌ای و با مرور بر بهترین منابع و اسناد در این زمینه است. چنانچه پژوهش‌های انجام شده در این زمینه نشان داده‌اند طلاق اثرات چندجانبه‌ای دارد که یکی از آن مرتبط با فرزندان می‌باشد به این صورت که آسیب‌های فردی، اجتماعی، عاطفی در فرزندان طلاق خاموش می‌تواند با بروز اختلال‌های روانی، مشکلات تحصیلی، شغلی، ازدواج همراه شود و دیگر پژوهش‌ها نشان می‌دهند که اثر طلاق خاموش نسبت به طلاق واقعی در کودکان بیشتر و پایاتر است در نتیجه کودکان در معرض آسیب‌های بیشتری از طلاق خاموش می‌باشند. در پایان مرور این منابع حاکی از آن است که طلاق خاموش اثراتی تا حدی جبران‌ناپذیر بر کودکان دارد که آموزش‌های لازم باعث کاهش آسیب‌های مرتبط با کودکان و تأثیرات طلاق خاموش می‌گردد و جزییات آسیب‌شناختی وضعیت کودکان نیز به تفصیل در مقاله ارائه شده است.

کلمات کلیدی: طلاق، طلاق خاموش، طلاق عاطفی، کودکان پس از طلاق

تبیین برخی راهکارهای مرتبط با بهبود عملکرد زوجین: مطالعه مروری

محمد صادق فرشاد^۱

کارشناسی ارشد علوم قرآن حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا

Mohamadfarshad21@gmail.com

چکیده

زندگی زناشویی یکی از موهبت‌های الهی می‌باشد که افراد بر اساس سنت‌ها و معیارها و قواعد در کنار یکدیگر و با همکاری یکدیگر به انجام برخی امور و فعالیت‌های رشد دهنده می‌پردازند. چنانچه در منابع مختلف نیز اشاره شده است که انسان در ارتباط با زوج خود به بلوغ و کمال می‌رسد و داشتن شریکی که متعهد به زندگی زناشویی باشد، قطعاً فضای رشد دهنده‌ای را برای او در دو جنس ایجاد می‌کند. اما همیشه روال کار به این شکل نمی‌باشد و پژوهش‌ها و کارهای بالینی انجام شده نشان بر این است که برخی از زندگی‌های زناشویی روز به روز رو به کاستی می‌روند و عملکرد مثبتی ندارند. و نیاز به ارائه راهکارهایی برای بهبود عملکرد زوجین ضروری می‌باشد. از جمله راهکارهای علمی و عملی در این زمینه توجه به آموزه‌های معنوی در زندگی زناشویی می‌باشد که انسان را پایبند به زندگی زناشویی می‌کند و بر سلامت روان زوجین تأثیر گذار می‌باشد. آموزه‌های معنوی با آموزش‌هایی لازمی که در دل خود دارند به ایجاد احساس خوب و سالم در زوجین منجر می‌شوند و این نگاه مورد تأیید روانشناسی امروز نیز می‌باشد و زوجینی که ارتباطات معنوی و دینی دارند نسبت به سایر زوجین عملکرد بهتری را گزارش می‌کنند. لذا توجه به پر رنگ کردن آموزه‌های معنوی در زندگی زناشویی برای ارتقای زندگی زناشویی رشد دهنده اهمیت شایان توجهی دارد.

کلمات کلیدی: آموزه‌های اسلامی، سلامت روان، بهزیستی روانشناختی، مشکلات رفتاری

بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت، استفاده از شبکه‌های مجازی و خیانت اینترنتی بر طلاق عاطفی متأهلین شهرستان بندرعباس

منیژه قاسمعلی خیرآبادی^۱

۱. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه شهیدچمران اهواز، roh.hormozganpl@gmail.com

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت، استفاده از شبکه‌های مجازی و خیانت اینترنتی بر طلاق عاطفی متأهلین شهرستان بندرعباس می‌باشد. روش این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی بوده است و جامعه آماری شامل کلیه زوج‌های متأهل شهرستان بندرعباس می‌باشد که تعداد ۳۶۵ نفر آنان به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و ابزارهای پژوهش در اختیار آنان قرار گرفت. ابزارهای استفاده‌شده در پژوهش، پرسش‌نامه‌های اعتیاد به اینترنت (یانگ، ۱۹۹۸) و خیانت اینترنتی (آلج، ۲۰۰۹) بود و برای سنجش میزان استفاده از پیام‌رسان‌های آنلاین از پرسش‌نامه محقق‌ساخته استفاده شد. به منظور بررسی یافته‌های پژوهش از روش‌های آماری رگرسیون و تحلیل واریانس استفاده شد. یافته‌ها و نتایج پژوهش نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت، میزان استفاده از شبکه‌های مجازی و خیانت اینترنتی با طلاق عاطفی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و این متغیرها می‌توانند پیش‌بینی‌کننده خوبی برای طلاق عاطفی باشند. همچنین نتایج نشان داد که براساس متغیرهای جمعیت‌شناسی، تفاوت معنی‌داری در متغیرهای یادشده مشاهده نشد.

کلمات کلیدی: اعتیاد به اینترنت، شبکه مجازی، خیانت اینترنتی، طلاق عاطفی، متأهل

اثربخشی درمان راه حل محور بر خشم، نشخوار فکری و بخشش خود در زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر کرج

حسنا احمد زاده^۱

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان

Email: (Hosna1372@yahoo.com)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی درمان راه حل محور بر خشم، نشخوار فکری و بخشش خود در زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر کرج انجام شد. پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری این پژوهش شامل زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر کرج بودند. ۳۰ نفر از زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی شهر کرج به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب و به صورت تصادفی در گروه ۱۵ نفره در قالب گروه آزمایش (درمان راه حل محور) و گروه کنترل قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل سیاهه خشم اسپلبرگر (پایایی ۰/۷۰)، پرسشنامه بخشش خود پولارد، آندرسون، آندرسون و جنینگس (پایایی ۰/۸۴) و پرسشنامه نشخوار فکری نولن - هوکسما و مورو (پایایی ۰/۸۸ تا ۰/۹۲) بود. یافته های پژوهش حاضر با استفاده از تحلیل کواریانس چند متغیره برای بررسی تفاوت دو گروه آزمایش و گواه نشان داد که درمان راه حل محور بر خشم، نشخوار فکری و بخشش خود در زنان مؤثر می‌باشد. بنابراین، این مطالعه اهمیت درمان راه حل محور بر خشم، نشخوار فکری و بخشش خود در زنان را نشان می‌دهد.

واژگان کلیدی: درمان راه حل محور، خشم، نشخوار فکری، بخشش خود.

بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های زندگی بر کاهش گرایش به بزهکاری در دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم شهرستان بندرعباس

منیژه قاسمعلی خیرآبادی^۱

۱. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه شهیدچمران اهواز، roh.hormozganpl@gmail.com

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های زندگی بر کاهش گرایش به بزهکاری در دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم شهرستان بندرعباس می‌باشد. روش این پژوهش، شبه آزمایشی و جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع دوم متوسطه شهرستان بندرعباس می‌باشد که در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ به تحصیل مشغول بودند که ۴۰ نفر از آنان به صورت نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایشی و گواه جای داده شدند. افراد گروه آزمایشی طی ۸ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای تحت آموزش مهارت‌های زندگی قرار گرفتند و به افراد گروه گواه نیز هیچ آموزشی ارائه نشد. قبل و بعد از مداخله نیز از هر دو گروه آزمایشی و گواه پیش‌آزمون و پس‌آزمون گرایش به بزهکاری گرفته شد. ابزار استفاده‌شده در پژوهش، پرسش‌نامه‌های گرایش به بزهکاری فضلی (۱۳۸۹) می‌باشد و برای تحلیل داده‌های پژوهشی از روش‌های آماری تحلیل کواریانس یک‌راهه و تحلیل کواریانس چندراهه استفاده گردید و نتایج پژوهش نشان داد که بین دو گروه آزمایشی و گواه از نظر گرایش به بزهکاری اختلاف معنی‌داری وجود دارد و آموزش مهارت‌های زندگی باعث کاهش گرایش دانش‌آموزان گروه آزمایشی به بزهکاری در مقایسه با افراد گروه گواه خواهد شد. همچنین نتایج نشان داد دانش‌آموزان پسر گرایش بیشتری به بزهکاری در مقایسه با دختران از خود نشان دادند.

کلمات کلیدی: آموزش، مهارت‌های زندگی، دانش‌آموزان، گرایش به بزهکاری

تبیین نقش دانشگاه‌های نسل سوم در کاهش آسیب‌های اجتماعی

ضیال‌الدین سالاری کوه فینی^{۱*}، منیژه قاسمعلی خیرابادی^۲

۱. دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی دانشگاه هرمزگان salari_zia@yahoo.com

۲. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه شهیدچمران اهواز، roh.hormozganpl@gmail.com

چکیده

دانشگاه مدرن از بدو پیدایش، سه نسل مختلف را تجربه کرده است. دانشگاه‌های مدرن نسل اول، عموماً آموزشی و مبتنی بر فعالیت‌های تعلیمی، و دانشگاه‌های نسل دوم، عموماً پژوهشی و مبتنی بر فعالیت‌های تحقیقاتی بودند. دانشگاه‌های نسل سوم، عموماً کارآفرین و مبتنی بر کارآفرینی و حل مسائل جامعه با رویکرد علمی و نظام یافته در تعامل با محیط پیرامونی هستند. در دانشگاه نسل سوم، محور و مأموریت کانونی نظام دانشگاهی، کارآفرینی است. در تمامی گروه‌های علمی، آموزش کارآفرینی همسو با طبیعت و ویژگی هر گروه علمی و در گروه‌های فنی - مهندسی و پزشکی، آموزش کارآفرینی و توسعه مهارت بر مبنای نیازهای هر گروه و رشته علمی، باید مورد توجه باشد. برای شکل‌گیری دانشگاه نسل سوم و بهره‌مندی از مزایا و مواهب این نسل دانشگاهی باید مهارت‌آموزی دانشجویان، اعضای هیات علمی، مدیران و کارکنان نظام دانشگاهی در کانون راهبردها و سیاست‌های نهاد دانشگاه و آموزش عالی قرار گیرد. در این مقاله، به روش مطالعه اسنادی (مرور پژوهش‌های موجود در زمینه دانشگاه نسل سوم) به بررسی نقش دانشگاه‌های نسل سوم در کاهش آسیب‌های اجتماعی می‌پردازد؛ چرا که یکی از عوامل اصلی در ایجاد آسیب‌های اجتماعی، معضل بیکاری است و دانشگاه‌های نسل سوم با پرورش دانشجویان کارآفرین می‌تواند در کاهش این معضل نقشی اساسی داشته باشد.

کلمات کلیدی: دانشگاه‌های نسل سوم، آسیب‌های اجتماعی، بیکاری، دانشجویان

مبانی نوروشیمیایی افسردگی

الهام صلواتی^۱

۱. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوئین زهرا

Email: (elhamsalavati1357@yahoo.com)

چکیده

مقدمه: افسردگی شدیدترین و رایج‌ترین اختلال خلقی است. ریشه‌های این اختلال می‌تواند روانی، زیستی، ژنتیکی و اجتماعی باشد. یکی از مهم‌ترین مبانی اختلال افسردگی نوروشیمیایی می‌باشد. روش: پژوهش حاضر با جست و جو در پایگاه‌ها و مجلات الکترونیکی به بررسی مبانی نوروشیمیایی افسردگی پرداخته است. در گردآوری داده‌ها از موتورهای جستجوگر و پایگاه داده‌های معتبر از جمله Magiran, Noormags, Scientific Information Database, Science Direct, Google Scholar و دیگر پایگاه‌های معتبر استفاده شد. و در مجموع ۳۵ منبع لاتین و فارسی مورد بررسی قرار گرفت که از این تعداد ۲۸ مورد جهت مطالعه انتخاب گردید. نتایج: براساس یافته‌های این پژوهش می‌توان گفت که کاهش غلظت منو آمین‌ها (سروتونین، نوراپی نفرین، دوپامین) و اختلال در غده تیروئید در بروز افسردگی تاثیر دارند. علاوه براین نتایج حاکی از آن بودند که ناهنجاری‌های زیست شیمیایی، الکتروفیزیولوژیکی و غدد درون ریز نیز در اختلالات افسردگی یا آمادگی نسبت به آن تاثیر دارند.

واژگان کلیدی: افسردگی، زیست شیمیایی، نوروشیمیایی

آسیب‌پذیری فرزندان طلاق در جامعه والگوهای مطرح در این زمینه

سمیرا ملائی^۱، مریم صادقی فر^۲

۱. کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بندرعباس، samiramolae95@gmail.com (نویسنده)

(مسئول)

۲. (نویسنده مسئول): استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران.

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی آسیب‌پذیری فرزندان طلاق در جامعه و الگوهای مطرح در این زمینه می‌باشد. پژوهش حاضر به صورت کتابخانه‌ای و مروری بوده است. در این پژوهش آسیب‌هایی که کودکان طلاق در جامعه متحمل می‌شوند با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای مانند پایان‌نامه‌ها، کتب، مقالات، مجلات، نشریات نوشته شده و نتایج نشان داد فرزندان طلاق در جامعه از نوع عاطفی و روانی بیشتر از پدر و مادر خود آسیب می‌بینند. طبق الگوهای مطرح، حفظ ارتباط سالم میان والدین یعنی فرزندان پس از جدایی والدین بتوانند با آنان ارتباط نزدیک داشته باشند و نزد هر دو احساس امنیت و آرامش کنند و در نتیجه مشاوره‌های تخصصی و آگاهی از این موضوع و برخی از حمایت‌ها می‌تواند از میزان آسیب‌های روانی که به فرزندان طلاق وارد می‌شود را بکاهد و باعث ارائه راهکارهایی برای کاهش آسیب‌پذیری فرزندان طلاق در جامعه شود، در تنه اصلی مقاله در این باب مفصل توضیح داده شده است.

کلمات کلیدی: طلاق، آسیب‌پذیری فرزندان طلاق، فرزندان طلاق

طلاق عاطفی

ارسلان میرزاده^۱، راضیه میرزاده^۲، میلاد جمالی کوهشاهی^۳

۱. کارشناسی مدیریت بازرگانی، دانشگاه هرمزگان

۲. دانشجوی رشته روانشناسی دانشگاه هرمزگان

۳. آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، آموزش و پرورش شهرستان حاجی آباد

ایمیل: razimirzadeh@gmail.com

چکیده

در حالی که امروزه بیشتر ازدواج‌ها با عشق صورت می‌گیرد و هر دو طرف قصد دارند به یکدیگر و تعهداتشان در مقابل هم احترام بگذارند اما در طول زمان مسائلی پیش می‌آید که می‌تواند به جدایی، یا یک زندگی مشترک بدون احساس، عشق و همراهی منجر شود. یکی از مهم‌ترین آسیب‌های اجتماعی طلاق است. طلاق عاطفی را اولین مرحله‌ی فرایند طلاق می‌دانند که بیانگر رابطه‌ی زناشویی رو به انزوال است. رابطه‌ی ای که در آن احساس تلخ بیگانگی جایگزین صمیمیت و یگانگی شده است. پژوهش حاضر با هدف بررسی طلاق عاطفی در زوجین و تاثیرات مخرب آن بر خانواده و جامعه است. پژوهش حاضر از نوع تحقیقات توصیفی مروری و تحلیلی است که در آن از دیدگاه‌ها و نقطه‌نظرات مختلف و از کتاب‌ها و مقالات متنوع استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهند که طلاق از جمله مهم‌ترین مسایل اجتماعی است که طلاق عاطفی به عنوان مرحله‌ی اول آن شناخته شده است. در واقع زمانی که استحکام رابطه‌ی زناشویی از بین می‌رود و ناسازگاری و تنش در روابط پدیدار می‌شود طلاق رخ می‌دهد. یکی از انواع طلاق، طلاق عاطفی است که زوجین از نظر احساسی و عاطفی به بن بست می‌رسند. وجود این مشکل در یک رابطه باعث بی‌مهری و کم‌شدن انرژی مثبت در خانواده می‌شود. طلاق عاطفی آثار مخربی بر فرزندان دارد که برخی از آن‌ها رفتارهای هیجانی از خود نشان می‌دهند. سردی روابط والدین و حضور خنثی در کنار یکدیگر بر ویژگی‌هایی چون اضطراب، گوشه‌گیری، پرخاشگری، نزاع و درگیری، غمگین بودن، بی‌زاری از زندگی، شک و دودلی و احساس بیماری در کودکان اثر فزاینده‌ای دارد.

کلمات کلیدی: طلاق عاطفی، زوجین، رابطه‌ی زناشویی، عشق

نقش سبک‌های فرزند پروری و احساس انسجام روانی در پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی

فرزین باقری شیخانگفته^{۳*}، رضا شباهنگ^۲، بنیامین مختاری چیرانی^۴، نیما قلی‌زاده^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان، Farzinbagheri73@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه تهران، Rezashabahang74@gmail.com

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پردیس گیلان، Benyaminmokhtari74@gmail.com

۴. کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان، Gholizadeh.nima@yahoo.com

چکیده

اهمال‌کاری، برای توصیف اقدام به انجام عملی که به صورت غیرضروری به تأخیر افتاده است، به کار می‌رود و در نهایت زمانی تمایل به تکمیل آن کار در فرد به وجود می‌آید که از نظر هیجانی احساس ناراحتی کند. در این راستا هدف این پژوهش، پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی بر اساس سبک‌های فرزند پروری و احساس انسجام روانی در دانش‌آموزان بود. پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر دوره متوسطه اول در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۸ می‌باشد که از این بین ۱۶۰ دانش‌آموز به صورت در دسترس انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های اهمال‌کاری تحصیلی سولومون و رابلمون، سبک‌های فرزندپروری بامریند و احساس انسجام روانی آنتونوسکی، استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS-24 واکاوی شدند. داده‌های پژوهش با روش‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه تجزیه و تحلیل شدند. نتایج پژوهش نشان داد که سبک‌های فرزند پروری و احساس انسجام روانی با اهمال‌کاری تحصیلی رابطه معناداری دارند ($P < 0/05$). ضرایب بتای متغیرهای پیش‌بین نشان داد که سبک‌های فرزند پروری و احساس انسجام روانی قابلیت پیش‌بینی معنادار اهمال‌کاری تحصیلی را دارند ($P < 0/05$). همچنین نتایج بدست آمده نشان داد که سبک‌های فرزند پروری و احساس انسجام روانی به مقدار قابل توجهی از واریانس اهمال‌کاری تحصیلی را پیش‌بینی می‌کنند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که هر چقدر میزان سبک‌های فرزند پروری مقتدرانه و احساس انسجام روانی افزایش پیدا کند، به مقدار قابل توجهی اهمال‌کاری تحصیلی در دانش‌آموزان کاهش پیدا می‌کند.

* نویسنده مسئول: دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

ایمیل: Farzinbagheri73@gmail.com، تلفن: ۰۹۳۶۷۹۹۱۴۲۱

کلمات کلیدی: اهمال‌کاری، احساس انسجام روانی، سبک‌های فرزندپروری

نگاهی مروری بر پرخاشگری و عدم‌مسئولیت‌پذیری در کودکان بر اساس الگوهای فرزندپروری

محمد رضا فرساد^۱ هوشنگ علی‌بازی^۲

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، ایران (نویسنده مسئول)

۲. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، ایران.

چکیده

پرخاشگری و عدم مسئولیت‌پذیری از جمله مشکلات رفتاری می‌باشند که در کودکان شایع می‌باشد و به بروز تعارض‌ها و کشمکش‌های زیادی بین والدین و فرزندانشان منجر شده است، پرخاشگری و عدم‌مسئولیت‌پذیری برون‌دادی از الگوها و ویژگی‌های والدین می‌باشند و سبک‌های فرزندپروری که والدین به کار می‌گیرند بر این قبیل مشکلات رفتاری در کودکان تأثیرگذار می‌باشد. لذا پژوهش حاضر با روشی مروری (بررسی اسناد) در پی پاسخ‌دهی به این سؤال پژوهشی بوده است که آیا پرخاشگری و عدم‌مسئولیت‌پذیری در کودکان را می‌توان بر اساس الگوهای فرزندپروری تبیین کرد یا خیر. یافته‌های مختلف، نشان داده‌اند که پرخاشگری و عدم‌مسئولیت‌پذیری با الگوهای فرزندپروری استبدادی، مقتدرانه یا سهل‌گیرانه‌ای که والدین به کار می‌گیرند در ارتباط می‌باشد و هر یک از الگوها و سبک‌ها تأثیرات متفاوتی بر خصیصه‌ها روانشناختی و رفتاری و رشد یا عدم رشد مشکلات رفتاری در کودکان می‌گذارند. لذا باید آموزش‌های لازم به والدین در باب بالا بردن آگاهی آنان در مورد الگوهای فرزندپروری داده شود تا در الگوهای فرزندپروری خود تجدید نظر کنند و روش و سبکی را به کار بگیرند که باعث کاهش و تعدیل مشکلات رفتاری در کودکان گردد.

کلمات کلیدی: مشکلات رفتاری، پرخاشگری، عدم‌مسئولیت‌پذیری، الگوهای فرزندپروری، تربیت کودک.

اثربخشی گروه درمانی فعال‌سازی رفتاری بر راهبردهای تنظیم هیجان زنان قربانی کودک آزاری و غفلت

حمیدرضا پورنوشادی^{۱*}، الهه هدایتی^۲، سعید احمدی نصرآبادی سفلی^۳، عمار رستمی سیاهویی^۴

۱- کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه هرمزگان، هرمزگان، ایران (نویسنده مسئول) * hamid.por111@gmail.com

۲- کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه تهران، تهران، ایران. Elahehedayati70@yahoo.com

۳- کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه هرمزگان، هرمزگان، ایران s.ahmadi554@gmail.com

۴- کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه هرمزگان، هرمزگان، ایران s.ahmadi554@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی گروه درمانی فعال‌سازی رفتاری بر راهبردهای تنظیم هیجانی زنان قربانی کودک آزاری و غفلت انجام شد. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون همراه با گروه کنترل و پیگیری سه ماهه بود. تعداد ۳۰ زن دارای سابقه کودک آزاری و غفلت (بر اساس نمره کسب شده در پرسشنامه کودک آزاری و غفلت) و ملاک‌های پژوهش، انتخاب و به‌صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل به نسبت یکسان گمارده شدند. گروه آزمایش به مدت ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای (هفته‌ای دو بار) برنامه گروه درمانی فعال‌سازی رفتاری را دریافت کردند؛ گروه کنترل به مدت دو ماه در لیست انتظار قرار گرفت. به‌منظور جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های کودک آزاری و غفلت و تنظیم هیجان گراس و جان استفاده شد. داده‌ها به کمک روش آماری تحلیل کوواریانس چندمتغیره، تجزیه و تحلیل شد. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد با کنترل اثر پیش‌آزمون، بین میانگین نمرات پس‌آزمون گروه‌های آزمایش و گروه کنترل در مؤلفه‌های راهبردهای تنظیم هیجانی، تفاوت معناداری وجود دارد. به عبارتی، گروه درمانی فعال‌سازی رفتاری باعث افزایش راهبرد ارزیابی مجدد شناختی و کاهش راهبرد فرونشانی در افراد گروه آزمایش شده است و بعد از گذشت سه ماه نیز همچنان دارای کارایی می‌باشد. با استناد به یافته‌های حاصل از پژوهش، پیشنهاد می‌شود که درمان فعال‌سازی رفتاری به‌عنوان مداخله‌ای مؤثر جهت اصلاح راهبردهای تنظیم هیجانی زنان قربانی کودک آزاری و غفلت، توسط مشاوران و روان‌درمانگران مورد استفاده قرار گیرد.

کلمات کلیدی: فعال‌سازی رفتاری، ارزیابی مجدد، فرونشانی، کودک آزاری.

بررسی نقش رضایت از زندگی و بخشش بر روی طلاق عاطفی با میانجی‌گری خلق مثبت در دانشجویان متأهل دانشگاه هرمزگان

الهام قهرمانی^۱، نگارنوابی^۱، هادی سلیمی^۲، سعادت ممتازنجفی^۱

۱. دانشجوی کارشناسی روانشناسی، دانشگاه هرمزگان.

۲. دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره، دانشگاه هرمزگان

چکیده

مقدمه و هدف : طلاق عاطفی یکی از ابعاد مخرب رابطه زناشویی است و می‌تواند آسیب‌های فراوانی داشته باشد بنابراین ضروری است به دنبال عواملی باشیم که می‌تواند بر روی آن تأثیرگذار باشد؛ از این رو پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش رضایت از زندگی و بخشش بر روی طلاق عاطفی با میانجی‌گری خلق مثبت در دانشجویان متأهل دانشگاه هرمزگان انجام شد. روش : پژوهش حاضر، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری دربرگیرنده دانشجویان متأهل دانشگاه هرمزگان و نمونه آماری متشکل از ۹۸ نفر از دانشجویان متأهل دانشگاه هرمزگان بود و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزارهای اندازه‌گیری شامل پرسشنامه طلاق عاطفی و پرسشنامه حالت‌های مثبت روانشناختی بود. داده‌های حاصل از پرسشنامه توسط نرم‌افزار SPSS و با استفاده از روش تحلیل مسیر تفسیر شد. یافته‌ها : براساس نتایج بدست آمده از ماتریس همبستگی پیرسون بین متغیرهای پژوهش، بین رضایت از زندگی و بخشش با خلق مثبت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0/05$) و بین رضایت از زندگی و خلق مثبت با طلاق عاطفی رابطه منفی و معناداری وجود دارد ($P < 0/05$). بر اساس نتایج بدست آمده رضایت از زندگی و بخشش به ترتیب با میزان $0/582$ و $0/191$ اثر معناداری بر خلق مثبت دارند ($P < 0/05$). همچنین نتایج نشان می‌دهد که رضایت از زندگی با مقدار $-0/211$ و خلق مثبت با میزان $-0/364$ اثر مستقیم و معناداری بر طلاق عاطفی دارند ($P < 0/05$). نتایج نشان می‌دهد که تنها رضایت از زندگی با میانجی‌گری خلق مثبت با میزان $-0/211$ اثر غیرمستقیم معناداری بر روی طلاق عاطفی دارد ($P < 0/05$) اما بخشش اثر مستقیم و غیرمستقیم معناداری بر روی طلاق عاطفی ندارد ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری : طبق نتایج این پژوهش، هم رضایت از زندگی و هم خلق مثبت، به طور معناداری بر روی طلاق عاطفی مؤثرند.

کلمات کلیدی : رضایت از زندگی، بخشش، طلاق عاطفی، خلق مثبت

مقایسه دشواری های تنظیم هیجان ، تکانشگری ناکارآمد و انعطاف پذیری شناختی دانش آموزان متوسطه دوم دارای اضطراب فراگیر و اضطراب اجتماعی

صادق کثیر^۱، احمد یوسفی نژاد^۲، نسترن ابراهیمی^۳

۱. کارشناس ارشد مشاوره مدرسه، دانشگاه علامه طباطبائی تهران

۲. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشگاه علامه طباطبائی تهران

۳. کارشناس ارشد، روان شناسی عمومی، قزوین

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مقایسه دشواری های تنظیم هیجان، تکانشگری ناکارآمد و انعطاف پذیری شناختی دانش آموزان متوسطه دوم دارای اضطراب فراگیر و اضطراب اجتماعی انجام شد. روش پژوهش علی-مقایسه ای بود. جامعه آماری شامل کلیه ی دانش آموزان دوره ی متوسطه دوم شهر شوش در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ بودند. نمونه ای به حجم ۶۸ نفر (۳۴ نفر دارای اضطراب فراگیر و ۳۴ نفر دارای اضطراب اجتماعی) به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. داده ها با استفاده از پرسشنامه های مقیاس تکانشگری دیکمن (۱۹۹۰)، پرسشنامه دشواری تنظیم هیجان، پرسشنامه انعطاف پذیری شناختی (CFI)، پرسشنامه اضطراب اجتماعی ولز (۱۹۹۴)، مقیاس اختلال اضطراب فراگیر جمع آوری شدند. نتایج تحلیل واریانس چندمتغیره نشان داد که در کل، بین متغیرهای دشواری های تنظیم هیجان، تکانشگری ناکارآمد در دانش آموزان دارای اضطراب اجتماعی و اضطراب فراگیر تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین نتایج دیگر نشان دادند که دانش آموزان دارای اضطراب اجتماعی دارای میانگین بیشتری در مؤلفه های دشواری تنظیم هیجان و انعطاف پذیری شناختی بودند اما در مؤلفه تکانشگری ناکارآمد افراد دارای اضطراب فراگیر میانگین بالاتری داشتند. در مجموع نتایج حاکی از آن بود که افراد دارای اضطراب اجتماعی و فراگیر دارای مشکلاتی در زمینه تنظیم هیجان، تکانشگری و انعطاف پذیری شناختی می باشند که باید مورد توجه متخصصان و روانشناسان قرار بگیرد.

کلمات کلیدی: دشواری های تنظیم هیجان ، تکانشگری ناکارآمد ، انعطاف پذیری شناختی، اضطراب فراگیر، اضطراب اجتماعی

ارتباط سرسختی روان‌شناختی با گرایش به اعتیاد دانش‌آموزان پسر متوسطه شهر کرج

عطیه سادات موسوی^۱، طاهره نوابی نژاد^۲، مهرناز امجدی^۳، مطهره احمدزاده^۴

۱. کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی ورامین
۲. کارشناسی ارشد، روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، بیرجند، ایران
۳. کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، پیام نور مرکز بین‌المللی عسلویه
۴. کارشناسی ارشد، مشاوره مدرسه، پیام نور قزوین

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارتباط سرسختی روان‌شناختی با گرایش به اعتیاد دانش‌آموزان پسر متوسطه شهر کرج انجام شد. روش پژوهش همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش‌آموزان پسر متوسطه دوم کرج در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ بودند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها، نمونه‌ای شامل ۴۰۰ نفر از دانش‌آموزان پسر متوسطه دوم کرج به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسش‌نامه سرسختی روان‌شناختی کیامرئی و همکاران (۱۳۷۸) و گرایش به اعتیاد فرچاد (۱۳۸۵) بود. جهت تحلیل داده، از روش‌های آمار توصیفی مانند محاسبه میانگین، انحراف معیار و نیز از شاخص‌های آمار استنباطی آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه همزمان استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که بین سرسختی با گرایش به اعتیاد رابطه منفی معنی‌دار وجود دارد و سرسختی توانایی پیش‌بینی گرایش به اعتیاد را دارد.

واژگان کلیدی: سرسختی روان‌شناختی، گرایش به اعتیاد، نوجوانان

اثربخشی مداخله شناختی-رفتاری بر کاهش تعارضات زناشویی زنان متأهل

یاسر رضاپور میر صالح^۱، زهرا متولی میدان‌شاه^{۲*}، فاطمه بدخش^۳

۱. استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

یاسر رضاپور میر صالح: rezapour@ardakan.ac.ir

۲. نویسنده مسئول: دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

زهرا متولی میدان‌شاه: shmotevalli1372@gmail.com

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

فاطمه بدخش: fatemeh.badakhsh1373@gmail.com

چکیده

تعارضات زناشویی از جمله عوامل مهم در میزان رضایت از زندگی زوجین محسوب گشته و افزایش آن موجب کاهش عملکرد مناسب در زوجین می‌گردد. به همین منظور، هدف از این پژوهش تعیین اثربخشی مداخله شناختی-رفتاری بر کاهش تعارضات زناشویی زنان متأهل می‌باشد. روش پژوهش نیمه تجربی از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه گواه بود. متغیر مستقل در این پژوهش، مداخله شناختی-رفتاری بود که در هفت جلسه تنظیم و به گروه آزمایش آموزش داده شد. آزمودنی‌ها یکبار قبل و یکبار بعد از انجام مداخله به تکمیل پرسشنامه تعارضات زناشویی پرداختند. آزمودنی‌های پژوهش ۴۰ زن مراجعه‌کننده به یکی از مراکز مشاوره شهر یزد بودند که به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۲۰ نفر) جایگزین شدند و در نهایت داده‌ها با استفاده از روش تحلیل کوواریانس تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که مداخله شناختی-رفتاری بر کاهش تعارضات زناشویی زنان و زیرمقیاس‌های آن مؤثر بوده است ($P < 0/01$). بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که به کارگیری مداخلات شناختی-رفتاری می‌تواند کاهش تعارضات زناشویی افراد را در پی داشته باشد.

کلمات کلیدی: شناختی-رفتاری، تعارضات زناشویی، زنان متأهل

اثربخشی آموزش مهارت‌های ارتباطی بر افزایش سازگاری زناشویی زنان متأهل

یاسر رضاپور میر صالح^۱، زهرا متولی میدانشاه^{۲*}، فاطمه بدخش^۳

۱. استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

پست الکترونیکی: y.rezapour@ardakan.ac.ir

۲. نویسنده مسئول: دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

پست الکترونیکی: shmotevalli1372@gmail.com

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.

پست الکترونیکی: fatemeh.badakhsh1373@gmail.com

چکیده

سازگاری زناشویی در میان زوجین از عوامل تأثیرگذار در بهبود روابط و ارتقاء کیفیت زندگی زناشویی محسوب می‌گردد به همین منظور، هدف از این پژوهش تعیین اثربخشی آموزش مهارت‌های ارتباطی بر افزایش سازگاری زناشویی زنان متأهل است. روش پژوهش نیمه تجربی از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه گواه بود. آزمودنی‌های پژوهش ۴۰ زن مراجعه‌کننده به یکی از مراکز مشاوره شهر یزد بودند که به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۲۰ نفر) جایگزین شدند. متغیر مستقل در این پژوهش آموزش مهارت‌های ارتباطی بود که در هفت جلسه تنظیم و به گروه آزمایش آموزش داده شد. آزمودنی‌ها یکبار قبل و یکبار بعد از انجام مداخله به تکمیل پرسشنامه سازگاری زناشویی پرداختند. داده‌ها با استفاده از روش تحلیل کوواریانس تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که آموزش مهارت‌های ارتباطی بر افزایش سازگاری زناشویی گروه آزمایش مؤثر بود ($p < 0/01$). بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که آموزش مهارت‌های ارتباطی می‌تواند در افزایش سازگاری زناشویی تأثیر به‌سزایی داشته باشد.

کلمات کلیدی: مهارت‌های ارتباطی، سازگاری زناشویی، زنان متأهل.

پیش بینی خشونت زناشویی نسبت به زنان شهرستان قشم بر اساس هوش عاطفی و مؤلفه های آن

سحر دریازاده^۱، روح الله کرمی بلداجی^۲، محمد میرزاده کوهشاهی^۳

۱. کارشناس ارشد روان شناسی بالینی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

۲. دانشجوی دکتری رشته مشاوره دانشگاه هرمزگان

۳. کارشناس ارشد تحقیقات آموزشی - دانشگاه هرمزگان

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف پیش بینی خشونت زناشویی نسبت به زنان شهرستان قشم بر اساس هوش عاطفی و مؤلفه های آن انجام گرفت. نمونه پژوهش ۲۸۰ نفر با روش نمونه گیری خوشه ای از بین زنان شهرستان قشم انتخاب شدند. پس از آن به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه هوش عاطفی بار-آن و پرسشنامه سنجش خشونت نسبت به زنان استفاده و برای تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده، از رگرسیون خطی به روش همزمان، ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج تجزیه و تحلیل فرضیات پژوهشی مشخص کرد که بین هوش هیجانی زنان و خشونت اعمال شده علیه آنان رابطه منفی و معکوس وجود دارد. بدین معنا که زنان دارای هوش هیجانی بالاتر خشونت کمتری علیه آنان اعمال شده است. و در ادامه مشخص شد که از بین مؤلفه های هوش هیجانی استقلال، روابط، خوش بینی، کنترل تکانشی، همدلی و خود ابرازی از لحاظ آماری معنادار شدند و توانستند خشونت اعمال شده علیه زنان را پیش بینی نمایند. از بین این مؤلفه ها استقلال و همدلی بیشترین نقش را در پیش بینی خشونت اعمال شده علیه زنان داشتند.

کلمات کلیدی: هوش عاطفی، خشونت زناشویی نسبت به زنان، زنان متأهل

مقایسه نگرانی مادران با فرزندان فلج مغزی و عادی

راضیه رضایی^۱، نسرین حجت زاده^۲

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی، کودکان استثنائی، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

^۲ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

چکیده

مطالعه حاضر با هدف مقایسه نگرانی مادران با فرزندان فلج مغزی و عادی انجام شد. این مطالعه پژوهشی توصیفی از نوع علی مقایسه‌ای بود. جامعه آماری شامل کلیه مادران دارای فلج مغزی و مادران دارای فرزند عادی در شهر بیرجند در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ بودند؛ و نمونه آماری شامل ۶۰ مادر (۳۰ مادر دارای فرزند فلج مغزی و ۳۰ مادر دارای فرزند عادی) مراجعه‌کننده به اداره بهزیستی شهرستان بیرجند و آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۷ - ۱۳۹۶ بودند که گروه والدین فلج مغزی به روش نمونه‌گیری در دسترس و گروه والدین عادی به روش خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسش‌نامه نگرانی پنسیلوانیا و همکاران (۱۹۹۰) بود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS ۲۱ و با استفاده از آزمون‌های آزمون t مستقل تحلیل شدند. نتایج نشان داد که بین مادران کودکان سالم و کودکان مبتلا به فلج مغزی در میزان نگرانی ($P < 0/001$) تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج نشان داد میزان نگرانی والدین کودکان مبتلا به فلج مغزی بیشتر از والدین کودکان عادی است؛ بنابراین آگاهی از متغیرهای مذکور به متخصصان سیستم بهداشتی برای طراحی درمان‌های متناسب با نیاز والدین کودکان فلج مغزی در مقایسه با والدین کودکان عادی به ارتقای سلامت آن‌ها کمک می‌کند.

کلمات کلیدی: نگرانی، فلج مغزی، مادران

بررسی میزان شیوع اختلال خواندن در دانش آموزان پسر دوره اول مدارس ابتدایی شهر مشهد

فریده محمدی^۱، نسرین حجت زاده^۲

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی، کودکان استثنائی، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

^۲ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

چکیده

مطالعه حاضر با هدف بررسی میزان شیوع اختلال خواندن در دانش آموزان پسر دوره دوم مدارس ابتدایی شهر مشهد انجام شد. پژوهش حاضر توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دوره دوم ابتدایی شهر مشهد در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ بودند که ۱۸۰ دانش آموز پسر پایه‌های چهارم تا ششم با توجه به جدول گرجسی- مورگان و ۹ معلم به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب و با استفاده از آزمون چک‌لیست تشخیصی خواندن عزیزیان و عابدی (۱۳۸۲) دانش آموزان مورد آزمون قرار گرفتند. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات، از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ و در بخش آمار توصیفی (درصد، نمودار و توزیع فراوانی) و آمار استنباطی (آزمون خی دو) استفاده شده است. نتایج نشان داد، میزان شیوع اختلال خواندن در دانش آموزان پایه‌های چهارم برابر با ۱۰ درصد و پایه‌های پنجم و ششم برابر با ۳/۳۳ درصد است. همچنین نتایج نشان داد که بین میزان شیوع اختلال خواندن در پایه‌های مختلف تحصیلی تفاوت وجود دارد و با افزایش پایه تحصیلی میزان اختلال خواندن کاهش می‌یابد. در مجموع اختلال خواندن در این جامعه شایع است.

کلمات کلیدی: شیوع، اختلال خواندن، دانش آموزان پسر

جستاری بر مفاهیم مربوط به خشونت

مجتبی سلم آبادی^{۱*}، سید محمود موسوی نژاد^۲، سیده محدثه رضائی^۳، امید آهنی^۴

۱. کارشناسی ارشد، مشاوره خانواده، دانشگاه فرهنگیان، بیرجند، ایران

۲. دکتری روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، فردوس، ایران

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، فردوس، ایران

۴. دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

چکیده

خشونت نسبت به افراد جامعه، واقعیتی آزاردهنده است. وجود نوع خشونت، عرصه زندگی را برای افراد جامعه تنگ می‌کند و اثرهای گوناگون و قابل توجهی بر کودکان و نوجوانان شاهد این خشونت به جای می‌گذارد. صرف‌نظر از توجهات جهانی به مسئله خشونت نسبت به خانواده و افراد جامعه، آنچه برای جامعه ایرانی دارای حساسیت وافر می‌باشد این است که خشونت به چه طریقی در خانواده، مدرسه و جامعه تداوم یابد و مهم‌ترین عوامل ایجاد خشونت چیست؟ و راهکار مقابله با رفتارهای خشونت‌آمیز چیست؟ در این مقاله توصیفی تحلیلی نویسنده تلاش می‌کند تا با استفاده از منابع موجود شامل کتاب‌ها، مقالات، مجلات و سایت‌ها، جستاری بر مفاهیم مربوط به خشونت بپردازد. آسیب‌شناسی رفتارهای خشونت‌آمیز، منجر به ارائه پیشنهادهایی برای پیشگیری از خشونت‌آمیز در جامعه می‌گردد.

واژگان کلیدی: خشونت، آسیب، نوجوانان و جوانان

مقایسه مقابله دینی مادران با فرزندان فلج مغزی و عادی

راضیه رضایی^۱، نسرین حجت زاده^۲

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی، کودکان استثنائی، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

^۲ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مقایسه مقابله دینی مادران با فرزندان فلج مغزی و عادی انجام شد. در این پژوهش توصیفی از نوع علی مقایسه‌ای، ۶۰ نفر (۳۰ مادر دارای فرزند فلج مغزی و ۳۰ مادر دارای فرزند عادی) مراجعه‌کننده به اداره بهزیستی شهرستان بیرجند و آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۷ - ۱۳۹۶، به روش نمونه‌گیری در دسترس در گروه فلج مغزی و در گروه والدین عادی به روش خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش فرم کوتاه مقیاس مقابله مذهبی پارگامنت و همکاران (۲۰۰۰) بود. داده‌ها با نرم‌افزار ۲۱ SPSS و با استفاده از آزمون‌های آزمون t مستقل تحلیل شدند. نتایج نشان داد که بین مادران کودکان سالم و کودکان مبتلابه فلج مغزی در مقابله دینی ($P < 0/001$) تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج نشان داد مقابله دینی مثبت والدین کودکان مبتلابه فلج مغزی بیشتر از والدین کودکان عادی است.

کلمات کلیدی: مقابله دینی، فلج مغزی، مادران

پیش بینی گرایش به مصرف مواد مخدر نوجوانان خانواده های طلاق بر اساس سبک های دلبستگی و انسجام خانوادگی

طیبه زاهدی^۱

۱. کارشناس ارشد جامعه شناسی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش بینی گرایش به مصرف مواد مخدر نوجوانان خانواده های طلاق بر اساس سبک های دلبستگی و انسجام خانوادگی انجام شد. روش پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی بود. بر این اساس تعداد ۱۸۶ نفر به شیوه نمونه گیری در دسترس با توجه به اهداف پژوهش انتخاب و به پرسشنامه های گرایش به مصرف مواد، سبک های دلبستگی هازان و شیور و انسجام خانوادگی پاسخ دادند. نتایج نشان داد که بین گرایش به مصرف مواد مخدر نوجوانان خانواده های طلاق با سبک دلبستگی اجتنابی و دو سوگرا رابطه مثبت وجود دارد و بین سبک دلبستگی ایمن با گرایش به مصرف مواد مخدر نوجوانان رابطه منفی وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که بین گرایش به مصرف مواد مخدر نوجوانان با انسجام خانوادگی رابطه منفی معنی داری وجود دارد. در نهایت نتایج تجزیه و تحلیل ضرایب رگرسیون نشان داد که سبک دلبستگی ایمن و متغیر انسجام خانوادگی پیش بینی کننده منفی گرایش به مصرف مواد بودند درحالی که سبک های دلبستگی اجتنابی و دو سوگرا پیش بینی کننده مثبت برای گرایش به مصرف مواد مخدر نوجوانان خانواده های طلاق بودند.

کلمات کلیدی: سبک های دلبستگی، انسجام خانوادگی، گرایش به مصرف مواد مخدر نوجوانان، خانواده های طلاق

ارتباط سبک‌های هویت با گرایش به اعتیاد دانش آموزان پسر متوسطه اسلامشهر

مهرناز امجدی^۱، مطهره احمدزاده^۲، عطیه سادات موسوی^۳، مریم اعتصامی فر^۴

۱. کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، پیام نور مرکز بین المللی عسلویه

۲. کارشناسی ارشد، مشاوره مدرسه، پیام نور قزوین

۳. کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی ورامین

۴. دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، بیرجند ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارتباط سبک‌های هویت با گرایش به اعتیاد دانش آموزان پسر متوسطه اسلامشهر انجام شد. روش پژوهش همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش آموزان پسر متوسطه دوم اسلامشهر در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ بودند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها، نمونه‌ای شامل ۴۰۰ نفر از دانش آموزان پسر متوسطه دوم اسلامشهر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسش‌نامه هویت برزونسکی (۱۹۸۹) و گرایش به اعتیاد فرچاد (۱۳۸۵) بود. جهت تحلیل داده، از روش‌های آمار توصیفی مانند محاسبه میانگین، انحراف معیار و نیز از شاخص‌های آمار استنباطی آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه همزمان استفاده شد. نتایج نشان داد بین سبک‌های اطلاعاتی و هنجاری با گرایش به اعتیاد رابطه منفی معنی‌دار وجود دارد. بین سبک‌های اجتنابی با گرایش به اعتیاد رابطه مثبت معنی‌دار وجود دارد. همچنین سبک‌های اطلاعاتی، هنجاری، بر گرایش به اعتیاد تاثیر منفی معنادار دارد، اما سبک اجتنابی بر گرایش به اعتیاد تاثیر مثبت معنادار دارد.

واژگان کلیدی: سبک‌های هویت، گرایش به اعتیاد، نوجوانان

مقایسه سبک‌های اسنادی و ویژگی‌های شخصیتی در زنان متقاضی و غیرمتقاضی طلاق

طاهره الهی

عضو هیات علمی دانشگاه زنجان، Email: telahi@znu.ac.ir

چکیده:

طلاق به عنوان یکی از آسیب‌های اجتماعی رو به گسترش در جامعه پیامدهای منفی بسیاری بر هر یک از زوجین، فرزندان و خانواده‌های آنها دارد. از اینرو شناسایی عوامل روانشناختی موثر بر این پدیده جهت پیشگیری از آن لازم و ضروری است. از اینرو پژوهش حاضر با هدف مقایسه سبک‌های اسنادی و ویژگی‌های شخصیتی زنان متقاضی طلاق با زنان غیرمتقاضی طلاق انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع علی-مقایسه‌ای بود و در جامعه زنان متأهل شهر زنجان در سال ۱۳۹۵ انجام شد. ۱۰۰ نفر از زنان متقاضی طلاق به شیوه نمونه‌گیری در دسترس از میان مراجعین دادگاه‌های طلاق و ۱۰۰ زن غیرمتقاضی طلاق انتخاب و به پرسشنامه‌های ویژگی‌های شخصیتی (NEO) و سبک‌های اسنادی سلیگمن (ASQ) پاسخ دادند. دو گروه نمونه از نظر سن، سطح تحصیلات، طول مدت ازدواج و تعداد فرزندان با همدیگر همگن شدند. نتایج تفاوت معنادار میانگین نمرات سبک اسنادی مثبت و منفی متقاضیان طلاق (به ترتیب ۳۹/۵۱ و ۶۳/۴۶) را نسبت به زنان غیرمتقاضی (به ترتیب ۵۰/۷۹ و ۵۸/۵۹) نشان داد. همچنین تفاوت میانگین نمرات متقاضیان طلاق در صفات شخصیتی برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری، باوجدان بودن و روان‌نخورخویی (به ترتیب ۴۵/۸۸، ۴۶/۰۹، ۴۶/۵۹ و ۴۷/۶۹) با غیرمتقاضیان طلاق (به ترتیب ۴۷/۵۱، ۴۷/۱۸، ۴۷/۱ و ۴۵/۹) معنادار بود ($P < 0/05$). نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی پنجگانه ۱۴/۵٪ از واریانس سبک‌های اسنادی را تبیین می‌کنند. با توجه به نتایج پژوهش حاضر لزوم مداخلات روانشناختی برای تعدیل ویژگی‌های شخصیتی زنان متقاضی طلاق و آموزش سبک‌های اسنادی مثبت تر به آنها برای مقابله بهتر با مشکلات زندگی و اختلافات با همسر در جهت پیشگیری از طلاق ضروری به نظر می‌رسد.

کلمات کلیدی: طلاق، سبک اسنادی، ویژگی شخصیتی

پیش بینی خشونت خانوادگی بر اساس انسجام خانوادگی و انعطاف پذیری اعضای خانواده در بین خانوار های شهر بندرعباس

زهرا زاهدی^۱

۱. کارشناس ارشد رشته مشاوره خانواده، دانشگاه هرمزگان

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف پیش بینی خشونت خانوادگی بر اساس انسجام خانوادگی و انعطاف پذیری اعضای خانواده در بین خانوار های شهر بندرعباس انجام گرفت. نمونه پژوهش ۲۷۰ نفر از افراد متاهل بودند که با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند با توجه به اهداف پژوهش انتخاب شدند. پس از آن به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه پرخاشگری باس و پری، پرسشنامه انسجام خانوادگی و پرسشنامه انعطاف پذیری خانواده استفاده شد و برای تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده، از رگرسیون خطی به روش همزمان، ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. نتایج تجزیه و تحلیل فرضیات اصلی پژوهشی مشخص کرد که بین انسجام خانوادگی و انعطاف پذیری خانواده با خشونت خانوادگی رابطه منفی معنی داری وجود دارد. بدین معنی که اگر در خانواده ها میزان انسجام خانوادگی و انعطاف پذیری خانواده بالا باشد خشونت خانوادگی در بین اعضای خانواده کاهش خواهد یافت. در ادامه تجزیه و تحلیل ضرایب رگرسیون نشان داد که دو متغیر انسجام خانوادگی و انعطاف پذیری خانواده به طور منفی خشونت خانوادگی را پیش بینی نمودند.

کلمات کلیدی: خشونت خانوادگی، انسجام خانوادگی، انعطاف پذیری اعضای خانواده

نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ابعاد تاریک شخصیت در پیش‌بینی نگرش به خیانت کاربران فضای مجازی

طیبه وفائی^۱، ندا بوستانی^۲

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشگاه هرمزگان. vafaei.tayebe@yahoo.com

۲. دانشجوی کارشناسی مشاوره، دانشگاه هرمزگان. نویسنده مسئول Neda72b@gmail.com

چکیده

اهداف: با توجه به تاثیر چشم‌گیری که فضای مجازی بر روی زندگی افراد داشته است، پژوهش حاضر به منظور بررسی نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ابعاد تاریک شخصیت در پیش‌بینی نگرش به خیانت افرادی که عضو گروه‌های مجازی هستند، انجام شده است. روش: روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. نمونه شامل ۲۰۰ نفر از کاربران بودند که در گروه‌های مجازی عضویت داشتند و به روش در دسترس انتخاب شدند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های طرحواره‌یانگ، خیانت‌مارک واتلی و ابعاد تاریک شخصیت جانسون و وبستر استفاده شد. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه تحلیل شد. یافته‌ها: نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین ابعاد سه‌گانه شخصیت تاریک و نگرش به خیانت زوجین ارتباط مثبت معنادار وجود دارد. بین طرحواره نقص/شرم و نگرش به خیانت ارتباط مثبت معنادار و بین طرحواره‌های ایثارگری، بازداری هیجانی و معیارهای سرسختانه با نگرش به خیانت ارتباط منفی معنادار وجود دارد. بین سایر طرحواره‌ها با خیانت ارتباط معنادار وجود ندارد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که بعد ماکیاولیستی از میان ابعاد تاریک شخصیت و طرحواره نقص/شرم از میان طرحواره‌های ناسازگار اولیه، پیش‌بینی‌کننده قوی‌تری برای نگرش به خیانت هستند. نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه، درک ما را از مفهوم خیانت گسترش و نشان داد که می‌توان نگرش به خیانت افراد عضو گروه‌های مجازی را بر اساس برخی طرحواره‌ها و ویژگی‌های شخصیتی آن‌ها تبیین نمود.

کلمات کلیدی: طرحواره‌های ناسازگار اولیه، ابعاد تاریک شخصیت، نگرش به خیانت، کاربران فضای مجازی

رابطه بین وابستگی به اینترنت با احساس تنهایی و عملکرد خانواده در زوجین

فرزانه حسنی^۱

۱. دانشجوی دکتری مشاوره دانشگاه هرمزگان

f.hassani.moshaver@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه بین وابستگی به اینترنت با احساس تنهایی و عملکرد خانواده در زوجین انجام گردید. این پژوهش از نوع همبستگی می باشد و نمونه آن را زوجین مراجعه کننده به چهار مرکز مشاوره تحت نظر سازمان نظام روانشناسی شهر شیراز، تشکیل می دادند که تعداد ۱۱۵ نفر از مراجعین این مراکز شامل (۶۲ زن و ۵۳ مرد) بودند و به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش، مقیاس های اعتیاد به اینترنت کاپلان، احساس تنهایی UCLA و عملکرد خانواده FAD بود. داده های حاصل از اجرای پرسشنامه ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه همزمان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته های این پژوهش نشان دادند که بین مولفه های اعتیاد به اینترنت با احساس تنهایی و ابعاد آن: تنهایی رمانتیک، خانوادگی و اجتماعی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. بعلاوه نتایج بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت با عملکرد خانواده و ابعاد آن، حاکی از وجود رابطه منفی و معنادار بین اعتیاد به اینترنت با ابعاد حل مشکل، ارتباطات، ایفای نقش، واکنش های عاطفی، آمیختگی عاطفی، کنترل رفتار و عملکرد کلی بود. همچنین یافته ها نشان دادند که مولفه های پیامد منفی استفاده از اینترنت و تغییر خلق قادر به پیش بینی احساس تنهایی و مولفه های تغییر خلق و تاثیر بر عملکرد شغلی و تحصیلی قادر به پیش بینی عملکرد خانواده در زوجین می باشند.

کلمات کلیدی: اعتیاد به اینترنت، احساس تنهایی، عملکرد خانواده، زوجین

بررسی علل خیانت زوجین با توجه تأثیر فضای مجازی و راههای درمان آن

هادیه پاسالاری^۱

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی

sbahar68@gmail.com

چکیده

خیانت زناشویی یکی از بدترین رویدادهایی است که در روابط عاشقانه رخ می‌دهد و می‌تواند رابطه زوجین را به چالش بکشد. امروزه استفاده از فضای مجازی در تعاملات روزمره منجر به ایجاد تغییر در زندگی افراد به ویژه زوجین شده است. جاذبه‌های این فضا سبب شده افراد ساعات زیادی از روز را در این فضا گذرانده و تعاملات در این فضا را جایگزین تعاملات با همسر خود کنند. هدف از این پژوهش بررسی علل خیانت زوجین با توجه تأثیر فضای مجازی و راههای درمان آن است. در این مطالعه نیمه تجربی، ۰۳ نفر از زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره با روش نمونه گیری هدفمند با استفاده از طرح پیش آزمون- پس آزمون انتخاب گردیدند. ابزارهای مورد استفاده، شامل پرسشنامه خیانت زناشویی مرامی و خادمی (۱۰۳۱) و پرسشنامه محقق ساخته بود. بین ۱۱ تا ۱۶ جلسه مداخله به صورت زوج درمانی (میانگین ۳ جلسه) صورت گرفت. داده‌ها با استفاده از آزمون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد درمان خیانت منجر به کاهش معنی داری در میل به خیانت زوجین می‌شود.

کلمات کلیدی: خیانت زوجین، فضای مجازی، زوج درمانی

بررسی علل خشونت دانش آموزان دبستان شهر بندرعباس

سامیه فولادی^۱

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی دانشگاه هرمزگان، ایران

samiyehfooladi71@gmail.com

چکیده:

پژوهش حاضر باهدف بررسی علل خشونت در کودکان دختر دبستان شهر بندرعباس صورت یافته است. خشونت رفتاری است که منجر به صدمه زدن به طرف مقابل صورت می‌گیرد. پرخاشگری عبارت از رفتاری تخریبی یا تنبیه‌ی معطوف به انسان یا اشیاء است. عوامل پیچیده و متعددی سبب ساز پرخاشگری اند. درهم تنیدگی این عوامل گاه آنچنان است که تعیین عوامل برجسته تر دشوار می‌نماید. پس زمینه اجتماعی، سنت‌ها، فرهنگ و آیین‌ها، تنگدستی، نادانی، بی‌سوادی و زمینه شخصیتی پرخاشگر بسیار تاثیر گذارند. در درجات پائین تر، نابسامانی‌های خانوادگی، وابستگی به مواد، اختلال‌های روانی، تراکم جمعیت شاید ناکامی قرار دارند. پرخاشگری‌های انسان نه غریزی اند وارثی، نه برنامه ریزی شده و نه از نظر زیستی لازم. انسان‌ها در سیر زمان زیر شست‌شوی مغزی و بمباران اطلاعات نادرست، تغییر می‌کنند، به آسانی دست به خشونت می‌زنند. خشونت را می‌توان به خوبی پیشگیری کرد. تا زمانی که پس زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و روانی خشونت وجود دارد، این پدیده شوم همچنان قربانی خواهد گرفت. در این پژوهش به بررسی علل و ارائه راهکارهایی که به صورت عینی در مدرسه صورت گرفته شده است ارائه یافته است.

کلمات کلیدی: خشونت، کودکان، پیشگیری

رابطه الکسی تیمیا با رضایت زناشویی و احساس تنهایی در دانشجویان دانشگاه آزاد دزفول

نسیم شیخی^۱، بهناز حاتمی کیا^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه علامه طباطبایی تهران

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه علامه طباطبایی تهران

چکیده :

هدف : در این پژوهش رابطه الکسی تیمیا با رضایت زناشویی و احساس تنهایی در دانشجویان دانشگاه آزاد دزفول بررسی شد. روش : جامعه آماری این پژوهش تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی دزفول در سال تحصیلی ۱۳۹۷ بود. در این پژوهش ۸۰ دانشجو (۴۰ مرد و ۴۰ زن) به روش نمونه گیری خوشه ای مرحله ای انتخاب و به وسیله مقیاس الکسی تیمیا تورنتو و احساس تنهایی اجتماعی _ عاطفی بزرگسالان و پرسشنامه رضایت زناشویی اینریچ مورد ارزیابی قرار گرفتند . برای آزمون فرضیه های پژوهش از آزمون همبستگی پیرسون (که رابطه بین متغیرهای پیش بین و متغیر ملاک را بررسی می کند) استفاده شده است و همچنین از رگرسیون چند متغیره (بنیادی ،کانونی) برای بررسی رابطه و پیش بینی متغیرها استفاده شد. نتایج : بین ابعاد الکسی تیمیا و رضایت زناشویی رابطه منفی و معناداری وجود داشت و بین ابعاد الکسی تیمیا و احساس تنهایی رابطه مثبت و معناداری وجود داشت . همچنین بین ابعاد الکسی تیمیا و رضایت زناشویی در مردان و زنان به ترتیب با ضریب همبستگی $(r = -0.476, p < 0.01)$ و $(r = -0.444, p < 0.01)$ رابطه منفی و معناداری وجود دارد و بین ابعاد الکسی تیمیا با احساس تنهایی در مردان و زنان دانشجو به ترتیب با ضریب همبستگی $(r = 0.663, p < 0.01)$ و $(r = 0.641, p < 0.01)$ رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتیجه گیری : می توان گفت که بین متغیر ابعاد الکسی تیمیا به عنوان (متغیرهای پیش بین) با رضایت زناشویی ، احساس تنهایی به عنوان (متغیر ملاک) با احتمال ۰/۹۹ رابطه معنی دار وجود دارد . بنابراین متغیر ابعاد الکسی تیمیا توانست رضایت زناشویی و احساس تنهایی را پیش بینی کند. از این رو ، در تبیین و پیش وقوع مشکلات زناشویی و طلاق می توان میزان الکسی تیمیای زوجین را مد نظر قرار داد و در مشاوره های پیش از ازدواج و بعد از آن مورد بررسی قرار داد .

کلمات کلیدی: الکسی تیمیا ، رضایت زناشویی ، احساس تنهایی ، صمیمیت ، اختلال هیجانی

نقش راهبردهای کنترل تفکر منفی در سلامت روان متقاضیان طلاق در مقایسه با زوجین سازگار

طاهره الهی^۱

۱. عضو هیات علمی دانشگاه زنجان، Email: telahi@znu.ac.ir

چکیده:

طلاق یکی از بحرانهای خانوادگی و اجتماعی است که موجب عدم تعادل خانواده شده و به عنوان یکی از حوادث تنش‌زا، ثبات خانواده را در هم شکسته و سلامت روانی اعضای آن را خدشه‌دار می‌سازد. پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش راهبردهای کنترل تفکر منفی در سلامت روان افراد متقاضی طلاق و سازگار شهرستان زنجان انجام شد. ۱۰۰ فرد متقاضی طلاق (۴۵ زن و ۵۵ مرد) و ۱۰۰ فرد غیرمتقاضی طلاق (۴۵ زن و ۵۵ مرد) همگن با گروه متقاضی طلاق به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به پرسشنامه‌های راهبردهای کنترل تفکر منفی (TCQ) و سلامت روان (GHQ) پاسخ دادند. مقایسه داده‌های به دست آمده با استفاده از آزمون T مستقل نشان داد که تفاوت دو گروه در راهبردهای کنترل تفکر منفی معنادار بود ($P < 0/001$ و $T = 24/31$). میانگین نمرات متقاضیان طلاق در راهبردهای کنترل تفکر منفی (۶۰/۵۴) پایین‌تر از افراد سازگار (۹۱/۷۳) بود. تفاوت نمرات گروه متقاضی طلاق در شاخص کلی سلامت روان با گروه افراد سازگار نیز معنادار بود ($P < 0/001$ و $T = 22/197$). نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که راهبردهای کنترل تفکر منفی ۱۰/۷٪ از واریانس سلامت روان گروه متقاضی طلاق و ۴۸٪ از واریانس سلامت روان گروه سازگار را تبیین می‌کند. با مدنظر قرار دادن نتایج پژوهش حاضر همراستا با پیشینه پژوهش آموزش راهبردهای کنترل تفکر منفی در افزایش سلامت روان متقاضیان طلاق موثر خواهد بود.

کلمات کلیدی: کنترل تفکر منفی، سلامت روان، متقاضی طلاق

پیش بینی طلاق عاطفی براساس تمایز یافتگی خود و سبک‌های دلبستگی در زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر شیراز

عاطفه بهرامی^۱، ناصر امینی^۲، مولود کیخسروانی^۳

۱. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر Email: bahramiatefe411@yahoo.co

۲. دکترای روانشناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر.

۳. دکترای روان شناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر.

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی طلاق عاطفی براساس تمایز یافتگی خود و سبک‌های دلبستگی در زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر شیراز بود. روش پژوهش توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره خانواده در شهر شیراز تشکیل زوج که دارای مشکلات زناشویی بودند و به مراکز تخصصی مشاوره خانواده شهر شیراز مراجعه کرده بودند، به عنوان نمونه ۷۵ دادند که در نهایت نهایی مشخص شدند. کلیه‌ی آزمودنی‌های تحقیق به پرسشنامه‌های طلاق عاطفی، تمایز یافتگی خود و سبک‌های دلبستگی پاسخ دادند. نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین سبک‌های دلبستگی ایمن و برخی از مؤلفه‌های تمایز یافتگی خود با طلاق عاطفی زوجین ارتباط معنی درصد از واریانس تغییرات طلاق عاطفی، توسط متغیرهای ۵۰ داری وجود دارد. علاوه بر این نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد که در مجموع سبک‌های دلبستگی و تمایز یافتگی خود قابل تبیین است. براساس نتایج پژوهش حاضر، میتوان نتیجه گرفت که در پیشگیری و کاهش نرخ طلاق عاطفی، توجه به متغیرهای فوق ضروری به نظر میرسد .

کلمات کلیدی: طلاق عاطفی، سبک‌های دلبستگی، تمایز یافتگی خود، رضایت زناشویی

نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیشبینی طلاق عاطفی زوجین شهر شیراز

عاطفه بهرامی^۱، ناصر امینی^۲، مولود کیخسروانی^۳

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر. Email: bahramiatefe411@yahoo.com

دکترای روانشناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر.

دکترای روان شناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر.

چکیده

هدف از انجام این پژوهش پیشبینی طلاق عاطفی براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زوجین شهر شیراز بود. روش این پژوهش توصیفی همبستگی زوج مراجع‌کننده به‌صورت روش نمونه‌گیری در دسترس ۷۵ بود و جامعه آن را کلیه زوجین مراجع‌کننده به مراکز مشاوره خانواده شهر شیراز تشکیل دادند. انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه و طلاق عاطفی گاتمن پاسخ دادند. نتایج نشان داد که بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه با طلاق عاطفی زوجین ارتباط معنیداری وجود دارد. نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد که طرحواره‌های بیاعتمادی، گرفتاری، محرومیت هیجانی، ایثارگری، درصد از واریانس طلاق عاطفی توسط این متغیرها پیشبینی میشود. بنابراین نتیجه‌گیری میشود که توجه مشاوران ۵۳ آسیبپذیری و شکست در مجموع خانواده به طرحواره‌های ناسازگار اولیه در درمان و پیشگیری طلاق عاطفی که زمینه‌ساز جدایی است، ضروری به نظر میرسد. بنابراین میتوان به کمک طرحواره‌های ناسازگار اولیه طلاق را پیشبینی نمود و بر پایه این الگو میتوان یک رویکرد پیش‌گیری از طلاق و درمان زناشویی بر پایه رویکرد طرح‌واره درمانگری تدارک دید و یافته‌های این پژوهش را در محیط‌های بالینی و مشاورهای برای کمک به زوجین مشکلدار و در آستانه طلاق به کار گرفت.

کلمات کلیدی: طلاق عاطفی، رضایت زناشویی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه

بررسی رابطه بین باورهای بدکارکردی جنسی و دلزدگی زناشویی میان زنان دارای تعارض شهرستان

قشم

طیبه زاهدی

کارشناس ارشد جامعه‌شناسی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین باورهای بدکارکردی جنسی و دلزدگی زناشویی میان زنان دارای تعارض شهرستان قشم انجام شد. نمونه پژوهش در این تحقیق، تعداد ۲۰۰ نفر از زنان (دارای تعارض زناشویی) مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهرستان قشم بودند که به شیوه نمونه گیری در دسترس با توجه به اهداف پژوهش انتخاب شدند. در این پژوهش جهت جمع آوری داده ها از پرسشنامه های دلزدگی زناشویی پاینز (۱۹۹۶)، باورهای بدکارکردی جنسی اسدی و همکاران (۱۳۹۲)، و برای تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده، از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون همزمان استفاده شد. نتایج تجزیه و تحلیل فرضیه های اصلی پژوهشی نشان داد که بین باورهای بدکارکردی جنسی، با دلزدگی زناشویی رابطه مثبت وجود دارد ($P < /0.001$). نتایج تجزیه و تحلیل ضرایب رگرسیون نشان داد که از بین باورهای بدکارکردی جنسی، باورهای مربوط به پاکدامنی زن، باورهای مربوط به تصویر بدنی و باورهای مربوط به تقدم عاطفه بر لذت جنسی از لحاظ آماری معنادار شدند و توانستند دلزدگی زناشویی را به طور مثبت پیش بینی نمایند ($P < /0.001$). بنابراین با توجه به این که مسائل جنسی از عوامل مهم شناخته شده در دلزدگی زناشویی است بنابراین با توجه به یافته های این پژوهش می توان به زوجین دارای تعارض آموزش داد تا از باورهای بدکارکردی جنسی خود آگاهی پیدا کنند تا بتوانند دلزدگی زناشویی کمتری در روابط خود احساس نمایند.

کلمات کلیدی: دلزدگی زناشویی، باورهای بدکارکردی جنسی، زنان دارای تعارض

تبیین رابطه استفاده از شبکه‌های اجتماعی با خیانت زناشویی در بین زوج‌های در حال طلاق شهر شیراز

محمد صحت

کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه شیراز

Sehat.m@chmail.ir

چکیده

یکی از بسترهایی که شبکه‌های اجتماعی آن را دچار آسیب نموده است خانواده می‌باشد. هدف این پژوهش بررسی تاثیر میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی در خیانت زناشویی می‌باشد. روش تحقیق از نوع توصیفی پس‌رویدادی، هدفمند و علی‌مقایسه‌ای می‌باشد. جامعه آماری شامل زوجینی که برای طلاق به دادگاه‌های خانواده شهر شیراز مراجعه نموده‌اند که در دو گروه آسیب‌دیده از خیانت زناشویی و غیر آسیب‌دیده از خیانت زناشویی به صورت دو دسته ۳۰ زوجی نمونه‌گیری شده‌اند لذا در این پژوهش از ۳۰ زوج که به دلیل خیانت به دادگاه مراجعه کرده‌اند و ۳۰ زوجی که به دلایل دیگر در حال جدایی و طلاق بوده‌اند استفاده شده است. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه‌های نگرش به خیانت زناشویی مارک واتلی و همچنین پرسشنامه اعتیاد به اینترنت گیمبرلی یانگ بوده است. که نتایج نشان داد بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی و خیانت زناشویی رابطه معناداری وجود دارد و بین دو گروه از لحاظ میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد به این صورت که میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی در گروه خیانت‌دیده بطور معنی‌داری بیشتر از گروه خیانت‌ندیده می‌باشد.

واژگان کلیدی: شبکه‌های اجتماعی، خیانت زناشویی، اینترنت

بررسی دلزدگی زناشویی و میزان وابستگی به شبکه‌های اجتماعی مجازی با عوامل جمعیت‌شناختی در زنان و مردان متأهل

زهرا صباغ^۱، مریم صالح زاده^۲، حسن زارعی^۳

۱. نویسنده مسئول، کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، یزد، ایران sabbagh@stu.yazd.ac.ir

۲. استادیار دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، گروه روانشناسی، یزد، ایران m.salehzadeh@yazd.ac.ir

۳. استادیار، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، گروه روانشناسی، یزد، ایران zareei_h@yahoo.com

چکیده

هدف: پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی دلزدگی زناشویی و میزان وابستگی به شبکه‌های اجتماعی مجازی با عوامل جمعیت‌شناختی در زنان و مردان متأهل بود. روش: پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی و جامعه شامل تمامی مردان و زنان متأهل شهر اصفهان بود. برای جمع‌آوری داده‌ها ۳۰۰ نفر (شامل ۱۳۰ مرد و ۱۷۰ زن) به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به پرسشنامه محقق ساخته میزان وابستگی به شبکه‌های اجتماعی مجازی (۱۳۹۶) و دلزدگی زناشویی پاینز (۱۹۹۶) و سوالات جمعیت‌شناختی پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی، t مستقل و تحلیل واریانس مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها: میانگین نمرات زن‌ها در ابعاد وابستگی روانی و وابستگی هیجانی و دلزدگی زناشویی (۱۷/۵۹ و ۱۶/۹۲ و ۲/۸۰) به طور معنی‌داری بالاتر از میانگین نمرات مردها (۱۵/۹۸ و ۱۵/۴۵ و ۲/۳۶) و میانگین نمرات مردها در اثرات جنسی (۵/۵۳) بالاتر از میانگین نمرات زن‌ها (۴/۹۵) بود. وابستگی روانی به شبکه‌های اجتماعی مجازی با سن ($r = -0/135$) و با مدت ازدواج ($r = -0/129$) رابطه‌ی معنادار داشت و مدت ازدواج با کاهش تعاملات بین‌فردی نیز معنادار بود ($r = -0/124$). بین میانگین میزان وابستگی به شبکه‌های اجتماعی مجازی در سطوح تحصیلات و وضعیت اقتصادی و همچنین بین سن، مدت ازدواج و سطح تحصیلات با دلزدگی زناشویی رابطه‌ی معناداری یافت نشد. میانگین دلزدگی زناشویی در سطوح مختلف وضعیت اقتصادی تفاوت معناداری داشت. نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان داد برخی عوامل جمعیت‌شناختی به ویژه جنسیت با میزان وابستگی به شبکه‌های اجتماعی مجازی و دلزدگی زناشویی رابطه دارند. یافته‌ها برای فعالین حوزه روانشناسی خانواده قابل توجه و کاربردی است.

کلمات کلیدی: دلزدگی زناشویی، وابستگی به شبکه‌های اجتماعی مجازی، عوامل جمعیت‌شناختی

بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های دلبستگی با گرایش به اعتیاد در دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد لارستان

سامیه فرج پور^۱، الهام صالحی ریزی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه هرمزگان، ایران

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه هرمزگان، ایران

چکیده

سوء مصرف مواد یکی از مهمترین مشکلات عصر ما می باشد که گستره جهانی پیدا کرده است. تحقیقات نشان داده است که ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های دلبستگی از جمله عوامل سبب شناختی مهم در گرایش به اعتیاد و مواد مخدر می باشند. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های دلبستگی با گرایش به اعتیاد در دانشجویان انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد لارستان می باشد که از بین آن‌ها ۱۰۰ نفر به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب گردید. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه سنجش صفات نئو، پرسشنامه دلبستگی کولینز و رید (۱۹۹۰) و پرسشنامه میزان تمایل به اعتیاد استفاده شده است. داده‌ها از طریق همبستگی پیرسون و آزمون تی مستقل و رگرسیون تجزیه و تحلیل شده است. نتایج همبستگی نشان داد که رابطه معنی‌داری بین ویژگی‌های شخصیتی در میزان گرایش به اعتیاد و همچنین رابطه معنی‌داری بین سبک‌های دلبستگی و گرایش به اعتیاد وجود دارد.

کلمات کلیدی: گرایش به اعتیاد، ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های دلبستگی، دانشجویان دانشگاه آزاد

پیش‌بینی اقدام به خودکشی براساس حمایت اجتماعی، سبک‌های حل‌مسأله و هیجان‌خواهی

عصمت رنجبری^۱، کبری حاجی‌علیزاده^{۲*}

۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، گروه روان‌شناسی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران.

۲. استادیار روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران (ph_alizadeh@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: خودکشی از جمله مشکلات مهم بهداشت عمومی به شمار می‌رود که متأثر از مجموعه‌ای از عوامل فردی و محیطی است. از این‌رو این پژوهش باهدف پیش‌بینی اقدام به خودکشی براساس حمایت اجتماعی، سبک‌های حل‌مسأله و هیجان‌خواهی انجام شد. روش بررسی: روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه افراد اقدام‌کننده به خودکشی و مراجعه‌کننده به بیمارستان حضرت ابوالفضل شهر میناب در سال ۱۳۹۴ بودند که ۷۵ نفر به‌صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای به کار گرفته‌شده، پرسشنامه‌های افکار خودکشی بک (BSSI)، حمایت اجتماعی (SSQ)، سبک‌های حل‌مسأله (PSS) و هیجان‌خواهی (SSS) بود. برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیری استفاده شد. یافته‌ها: نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که همبستگی معناداری بین حمایت اجتماعی، سبک حل‌مسأله سازنده و هیجان‌خواهی با اقدام به خودکشی وجود دارد ($p < 0/01$)؛ اما بین سبک حل‌مسأله غیرسازنده با اقدام به خودکشی رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که حمایت اجتماعی، سبک حل‌مسأله سازنده و هیجان‌خواهی باهم ۶۶/۸٪ از واریانس اقدام به خودکشی را تبیین می‌نمایند اما سبک حل‌مسأله غیرسازنده توان پیش‌بینی اقدام به خودکشی را ندارد. نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های این پژوهش، می‌توان آموزش و مداخله در بهبود حمایت اجتماعی، سبک‌های حل‌مسأله و هیجان‌خواهی را به‌عنوان یک روش مؤثر در بهبود وضعیت روان‌شناختی و کاهش اقدام به خودکشی پیشنهاد داد.

کلیدواژه‌ها: خودکشی، حمایت اجتماعی، حل‌مسأله، هیجان‌خواهی.

مقایسه نیمرخ شخصیتی و ابعاد هویت در معتادان و افراد عادی شهر منوجان

هاجر حیدری شیبکوه^۱، دکتر آریتا امیرفخرایی^{۲*}

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بندرعباس، ایران

۲. استادیار گروه روانشناسی، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مقایسه نیمرخ شخصیتی و ابعاد هویت در معتادان و افراد عادی شهر منوجان انجام گرفت. این پژوهش از نوع مطالعات علی-مقایسه‌ای بود. جامعه آماری پژوهش شامل معتادان و افراد عادی شهر منوجان در سال ۱۳۹۷ بودند. از این جامعه نمونه‌ای به حجم ۱۲۰ نفر (۶۰ نفر معتاد به مواد مخدر به روش نمونه‌گیری در دسترس و ۶۰ نفر فرد عادی به روش در دسترس) پس از هم‌تاسازی از نظر سن، جنسیت و تحصیلات انتخاب و پرسشنامه‌های سبک هویت برزونسکی (۱۹۹۲) و پرسشنامه سنجش صفات پنج‌گانه شخصیتی NEO-FFI استفاده را تکمیل کردند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS به روش تحلیل واریانس چند متغیری (MANOVA) و آزمون بونفرونی (BONFERRONI) انجام گرفت. نتایج نشان داد که بین دو گروه تفاوت معنی داری در مقیاس کلی ویژگی‌های شخصیتی و همچنین در زیرمقیاس‌های روان‌نژندی، برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری، دلدپذیر بودن، مسئولیت‌پذیری و با وجدان بودن و همچنین هویت کلی، و زیر مولفه‌های سبک‌های هویت شامل، اطلاعاتی، هنجاری، اجتنابی و تعهد وجود دارد. نتایج آزمون بون فرنی برای مقایسه میانگین نمرات ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های هویت افراد معتاد و عادی نشان داد که از لحاظ ویژگی‌های شخصیتی و مولفه‌های آن میانگین نمرات افراد عادی از افراد معتاد به طور معناداری بیشتر است و همچنین از لحاظ سبک‌های هویت به طور کلی و مولفه‌های آن میانگین نمرات افراد معتاد از افراد سالم به طور معناداری کمتر است.

کلمات کلیدی: نیمرخ شخصیتی، ابعاد هویتی، معتادان، افراد عادی، منوجان.

نقش راهبردهای تنظیم هیجان، احساس حقارت و باورهای معنوی در پیش‌بینی گرایش به خودکشی زندانیان شهرستان بندرعباس

دکتر آریتا امیرفخرایی*^۱، منیره بیاتی^۲

۱. استادیار گروه روانشناسی، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بندرعباس، ایران

چکیده:

هدف از تحقیق حاضر نقش راهبردهای تنظیم هیجان، احساس حقارت و باورهای معنوی در پیش‌بینی گرایش به خودکشی زندانیان شهرستان بندرعباس بود. تحقیق با روش همبستگی انجام شد. برای گردآوری اطلاعات از چهار پرسشنامه استاندارد دشواری در تنظیم هیجانی، هوش معنوی، انگیزه برای اقدام به خودکشی و احساس حقارت استفاده شد که روایی آن‌ها از طریق نظرات متخصصان و ضریب پایایی با اجرای باز آزمایشی تعیین شد. جامعه مورد مطالعه این پژوهش را کلیه زندانیان ۱۸ سال به بالا شهرستان بندرعباس در پایان دی ماه سال ۱۳۹۶ که برابر با ۳۰۱۲ نفر می‌باشد، تشکیل دادند. نمونه آماری به شیوه نمونه‌گیری تصادفی ساده توسط فرمول کوکران تعیین گردید و در نهایت حجم نمونه ۳۴۱ نفر برآورد گردید. داده‌های گردآوری شده به منظور آزمون فرضیات با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام تجزیه و تحلیل شد. نتایج آماری پژوهش حاکی از این است که بین راهبردهای تنظیم هیجان و گرایش به خودکشی و برخی از مولف‌های هر دو متغیر رابطه مثبت و معنی‌دار و بین گرایش به خودکشی و باورهای معنوی و برخی از مولف‌های این دو متغیر رابطه منفی معنی‌دار وجود دارد و بین گرایش به خودکشی و احساس حقارت رابطه وجود نداشت. همچنین از بین شش مولفه راهبردهای تنظیم هیجان، سه مولفه و از چهار مولفه هوش معنوی دو مولفه قادر به پیش‌بینی گرایش به خودکشی زندانیان می‌باشد. در نتیجه راهبردهای تنظیم هیجان و هوش معنوی متغیرهای خوبی برای پیش‌بینی گرایش به خودکشی زندانیان بندرعباس محسوب می‌شود.

کلمات کلیدی: راهبردهای تنظیم هیجان، احساس حقارت و باورهای معنوی در پیش‌بینی گرایش به خودکشی.

رابطه نیازهای اساسی روانشناختی و رضایت از زندگی با نقش واسطه‌ای سرمایه‌های روانشناختی

مسعود غلامعلی لواسانی^{۱*}، نرگس انسانی مهر^۲، سحر احسانی^۳، رضا نبی زاده^۴

۱. دانشیار مشاوره و علوم تربیتی دانشگاه تهران lavasani@ut.ac.ir

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه تهران Mehr.narges@ut.ac.ir

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه تهران sahar.ehsani.72@ut.ac.ir

۴. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه تهران reza.nabizadeh@ut.ac.ir

چکیده

روانشناسی مثبت مفاهیم جدیدی در زمینه رفتار و بهداشت روانی دربرمی‌گیرد. روانشناسی مثبت، متغیرهای گوناگونی را شامل می‌شود در این پژوهش از متغیرهای نیازهای اساسی روانشناختی، رضایت از زندگی و سرمایه‌های روانشناختی استفاده شد. هدف بررسی ارتباط نیازهای اساسی روانشناختی با رضایت از زندگی هم چنین نقش واسطه‌ای سرمایه‌های روانشناختی انجام گردید. پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری ۲۰۱ نفر از دانشجویان دختر و پسر (۱۱۰ دختر و ۹۱ پسر) دانشگاه تهران بودند که با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها مقیاس نیازهای بنیادین عمومی، مقیاس رضایت از زندگی و پرسشنامه سرمایه‌های روان شناختی لوتانز بود. نتایج حاکی از ارتباط مثبت و معنادار نیازهای اساسی روانشناختی و رضایت از زندگی بود علاوه بر این تاثیر مستقیم، نیازهای اساسی روانشناختی و رضایت از زندگی از طریق متغیر واسطه‌ای سرمایه‌های روانشناختی نیز با هم ارتباط غیر مستقیمی دارند. یکی از عوامل موثر بر رضایت از زندگی، نیازهای اساسی روانشناختی می‌باشد و این تاثیر علاوه بر مستقیم به شکل غیر مستقیم نیز می‌تواند اعمال شود این تاثیر غیرمستقیم از طریق سرمایه‌های روانشناختی برقرار است. این متغیرها نقش مثبتی در روند زندگی و سلامت روان افراد ایفا می‌کنند.

واژگان کلیدی: نیازهای اساسی روانشناختی، رضایت از زندگی، سرمایه‌های روانشناختی، دانشجویان

بررسی عوامل مؤثر بر خشونت شوهران علیه زنان

الیه هدایتی^{۱*}، سعید احمدی نصرآبادی سفلی^۲، حمیدرضا پورنوشاری^۳، مصطفی لردی کاره^۴

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه تهران (نویسنده مسئول) * elahehedayati70@yahoo.com

۲. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه هرمزگان S.ahmadi554@gmail.com

۳. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه هرمزگان hamid.por111@gmail.com

۴. کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان هرمزگان amirlordi5899@gamil.com

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی عوامل مؤثر در خشونت شوهران علیه زنان بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه زنان متأهل ساکن شهر شیراز می‌باشند که تعداد نمونه شرکت کننده در این پژوهش ۳۵۰ نفر بودند، که به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مقیاس خشونت علیه زنان حاجی یحیی (۲۰۰۱) استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و آمار استنباطی تحلیل واریانس دو و چند متغیره استفاده شده است. یافته‌ها نشان داد که متغیرهای پیش‌بین، پذیرش کلیشه‌های جنسیتی ($P=0/001$)، پذیرش نقش‌های جنسیتی ($P=0/001$) و پایگاه اقتصادی-اجتماعی ($P=0/001$) توانستند خشونت علیه زنان را پیش‌بینی کنند. نتیجه‌گیری: به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که پذیرش کلیشه‌های جنسیتی، پذیرش نقش‌های جنسیتی و پایگاه اجتماعی-اقتصادی سه مورد از عوامل اصلی بررسی خشونت شوهران علیه زنان هستند.

کلیدواژه‌ها: خشونت، کلیشه‌های جنسیتی، نقش‌های جنسیتی

طلاق و اختلال در بنیاد خانواده، محصول عدم آمادگی برای ازدواج: یک مطالعه موردی

موسی جاودان^۱

۱. عضو هیأت علمی دانشگاه هرمزگان، گروه مشاوره و روانشناسی، هسته پژوهشی علوم تربیتی و رفتاری

javdan4920@yahoo.com

چکیده

هدف: خانواده مهمترین رکن اساسی و بنیادی جامعه انسانی محسوب می شود که بدون شک اختلال و اختلاف در آن تأثیر بسزایی در بروز و ظهور آسیب های اجتماعی دارد و مانع رشد و پویایی می گردد. همانطور که برخی از آدم ها از عهده انجام برخی کارها بر نمی آیند، شاید بتوان گفت برخی از افراد نیز توانایی و آمادگی برای یک زندگی مشترک را به دلایل مختلفی از جمله عدم بلوغ جسمانی، عاطفی، احساسی، اقتصادی، فکری و شخصیتی ندارند و به همین دلیل توان ادامه زندگی مسالمت آمیز برای آنان مقدور نمی باشد. هدف پژوهش حاضر بررسی و مطالعه طلاق و اختلال در بنیاد خانواده به دلیل عدم آمادگی زوجین برای یک ازدواج متعهدانه، سازگارانه و پایدار بود. **روش:** پژوهش حاضر از نوع مطالعه موردی بود. نمونه مورد مطالعه یک زوج در شرف طلاق (خانم ۲۵ ساله، فرهنگی با تحصیلات کارشناسی، وضعیت اقتصادی خانواده‌ی پدری خوب، مستبد و دارای رفتارهای پرخاشگرانه، ساکن شهر، اعتقادات مذهبی ضعیف، والدین ناسازگار، پدر مبتلا به مواد مخدر، مستبد و پرخاشگر. مرد ۳۱ ساله، تعمیرکار، تحصیلات اول راهنمایی، پدر فوت و مادر بیوه، طلاق همسر اول، وضعیت اقتصادی متوسط، تا حدودی مبتلا به بدبینی، ساکن روستا، اعتقادات مذهبی ضعیف) و مدت ۴ سال از زندگی مشترکشان سپری می‌شد. آزمودنی‌های مزبور با استفاده از پرسشنامه میزان تفاهم و هماهنگی فکری زوجین ایرانی ساخته جاودان مورد ارزیابی قرار گرفتند. **یافته ها:** یافته ها نشان داد که در سه عامل مورد سنجش در این مقیاس (برآورده شدن انتظارات حاصل از ازدواج، مسایل عقیدتی و فلسفه زندگی و ویژگی‌های شخصیتی) زوجین به دلیل عدم آمادگی عاطفی، ارتباطی و عدم آگاهی از آیین همسررداری دچار ناسازگاری شدید شده بودند. در ۳۰ ماده مطرح شده در مقیاس مورد سنجش عوامل اصلی منجر به طلاق، مسائل اقتصادی، مخارج و هزینه‌های زندگی، تفسیر امور زندگی از جمله شیوه‌ی تربیت فرزند و پایین بودن آستانه تحمل بودند. **نتیجه گیری:** بررسی و مطالعه منظم و دقیق تاریخچه زندگی روانی، فردی و شخصیتی این زوج نشان داد که خلق و خوی مختلف، سبک زندگی متفاوت، اختلاف فکری- فرهنگی، برآورده نشدن انتظارات اولیه زوجین از جمله در زمینه مسائل اقتصادی (مرد چشم به درآمد خانم دوخته بود و خانم هم بدون شناخت و آگاهی لازم از وضعیت درآمدی و اقتصادی مرد انتظار تأمین مایحتاجات و مخارج زندگی را از مرد داشت، در عین حالی که مرد هم به حقوق ماهانه همسر دل بسته بود). اختلاف بر سر مسائل اقتصادی، عدم بلوغ روانی- اجتماعی و هیجانی عدم توفیق آنان را در زندگی مشترک به دنبال دشت که برون داد نهایی آن به طلاق منجر گردید.

کلمات کلیدی: آمادگی ازدواج، طلاق، تفاهم فکری و ررش

پیش‌بینی رفتار اخلاقی بر اساس هوش هیجانی و سبک دلبستگی به والدین در دانش‌آموزان دختر دبیرستان‌های ناحیه یک بندر عباس

دکتر اقبال زارعی^۱، مهتاب غلام‌زاده^۲

۱. استادیار دانشگاه هرمزگان، گروه روانشناسی و مشاوره

۲. کارشناسی ارشد، دانشگاه هرمزگان، گروه روانشناسی و مشاوره

چکیده

این پژوهش با هدف پیش‌بینی رفتار اخلاقی بر اساس هوش هیجانی و سبک دلبستگی به والدین در دانش‌آموزان دختر دبیرستان‌های ناحیه یک بندر عباس انجام گرفت. نمونه پژوهش شامل ۳۱۰ نفر از دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم بودند که به شیوه‌ی تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. در این پژوهش جهت جمع‌آوری داده‌ها از سه پرسشنامه رفتار اخلاقی، هوش هیجانی و پرسشنامه سبک‌های دلبستگی استفاده شد. و برای تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده، از رگرسیون خطی به روش همزمان، ضریب همبستگی پیرسون، استفاده شد. هم‌چنین از نرم‌افزار آماری SPSS 18 برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده گردید. نتایج تجزیه و تحلیل فرضیه‌های اصلی پژوهشی مشخص کرد که بین هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن با رفتار اخلاقی در سطح $P < /0.01$ رابطه وجود دارد و همچنین بین سبک‌های دلبستگی ایمن و دوسوگرا با رفتار اخلاقی در سطح $P < /0.01$ رابطه وجود دارد. نتایج تجزیه و تحلیل ضرایب رگرسیون نیز مشخص کرد که از بین سبک‌های دلبستگی، سبک ایمن به طور مثبت با مقدار $\beta = /0.74$ و $t = 21/47$ در سطح $P < /0.01$ معنادار شد و سبک اجتنابی با مقدار $\beta = -/0.17$ و $t = -2/44$ در سطح $P < /0.01$ معنادار شد و به طور منفی پیش‌بینی‌کننده رفتار اخلاقی دانش‌آموزان بودند. در ادامه نتایج تجزیه و تحلیل معادله رگرسیون مشخص کرد که از بین مؤلفه‌های هوش هیجانی، ارزیابی و بیان احساسات و تنظیم هیجان به ترتیب با مقادیر بتای $/0.22$ و $/0.70$ با مقادیر متناسب $t (3/31, 10/48)$ جدول در سطح $P < /0.01$ معنادار شدند و پیش‌بینی‌کننده رفتار اخلاقی دانش‌آموزان بودند. نتیجه‌گیری: در نهایت مشخص شد که از بین متغیرهای سبک‌های دلبستگی، سبک دلبستگی ایمن و از بین مؤلفه‌های هوش هیجانی، مؤلفه‌ی تنظیم هیجان نقش اساسی در تعیین رفتار اخلاقی داشتند.

واژه‌های کلیدی: رفتار اخلاقی، هوش هیجانی، سبک‌های دلبستگی به والدین.

تبیینی بر تأثیر آموزه‌های اسلامی بر سلامت روان دانش‌آموزان

محمد صادق فرشاد^۱

کارشناسی ارشد علوم قرآن حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا

Mohamadfarshad21@gmail.com

چکیده

سلامت روان یکی از مؤلفه‌های اساسی در ارتباط با زندگی هر انسانی می‌باشد و بر ابعاد مختلف انسان تأثیر گذار است. دانش‌آموزان به دلیل اینکه در مراحل رشد خود و ارتباطاتی که با توجه به سن رشدی خود می‌گیرند گاهی دچار بحران‌هایی در زندگی می‌شوند که سلامت روان آنها را دچار مخاطره می‌کند و بر عملکرد تحصیلی و آموزشی آنها تأثیرات نامطلوبی می‌گذارد، و از جمله عوامل مؤثر بر کاهش مشکلات دانش‌آموزان و بهبود و افزایش سلامت روان آنها آموزه‌های معنوی به طور کلی و آموزه‌های اسلامی به طور خاص می‌باشد. لذا، پژوهش حاضر به صورت مروری و کتابخانه‌ای به بررسی متون علمی در این زمینه پرداخته است و با واژه‌های مرتبط به بررسی پژوهش‌های انجام شده در زمینه ارتباط بین آموزه‌های اسلامی و سلامت روان در دانش‌آموزان پرداخته است، و چنانچه پژوهش‌های مختلف نشان داده‌اند ارتباطات ماوراءالطبیعه به طور کلی و دیدگاه اسلامی بر سلامت روان تأثیر گذار می‌باشد و توجه به این مؤلفه‌ها در زندگی باعث عبور موفق از بسیاری از بحران‌های زندگی می‌گردد. لذا پیشنهاد می‌شود با تدابیری مثبت اندیشانه به ایجاد بینش نسبت به آموزه‌های الهی و اسلامی در دانش‌آموزان پرداخت و از طریق آموزش‌های لازم به عملیاتی کردن ارتباط بین آموزه‌های الهی و سلامت روان در دانش‌آموزان پرداخت. تا شاهد کاهش مشکلات رفتاری در دانش‌آموزان و افزایش سلامت روان و بهزیستی روانشناختی در آنها باشیم.

کلمات کلیدی: آموزه‌های اسلامی، سلامت روان، بهزیستی روانشناختی، مشکلات رفتاری

بررسی تأثیر خشونت خانگی بر طلاق با بررسی نقش تعدیل‌کنندگی اشتغال، سطح تحصیلات، سطح درآمد و تعداد فرزندان

فاطمه فرجی^۱

۱. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده،

fatemefaraji95@gmail.com

چکیده

خشونت خانگی واقعیتی دردناک و یک بلای جهانی است که پیکر خانواده و جامعه را تخریب و سلامتی افراد را تهدید و شمار بسیاری را مجروح و دچار مشکلات جسمی، جنسی، و روانی می‌گرداند. این مشکل در تمام جوامع و گروه‌های مختلف دینی و نژادی و در تمام سطوح تحصیلی و شغلی، اقتصادی و اجتماعی وجود دارد و معمولاً زنان، کودکان قربانیان طراز اول آن به شمار می‌روند. در کنار خشونت خانگی طلاق هم به عنوان پدیده‌ای با جوانب روانی، اقتصادی، و عامل تأثیرگذار بر تمامی جوانب جمعیتی به لحاظ کمی و کیفی است. هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی تأثیر خشونت خانگی بر طلاق با بررسی نقش تعدیل‌کنندگی اشتغال، سطح تحصیلات، سطح درآمد و تعداد فرزندان در میان زنان ازدواج کرده ۲۵ - ۳۰ ساله شهر شیراز می‌باشد. در این پژوهش از روش پیمایشی و از ابزار پرسشنامه بهره گرفته شده است. جامعه آماری این بررسی کلیه زنانی که مورد خشونت همسران خود طلاق گرفته و یا با تشکیل پرونده در دادگاه خانواده قصد جدایی و متارکه دارند. از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای استفاده شده و حجم نمونه ۲۶۷ نفر می‌باشد. برای سنجش اعتبار پرسشنامه از دو نوع اعتبار محتوایی و سازه و برای محاسبه پایایی ابزار پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده گردید. نتایج پژوهش با استفاده از نرم افزار آماری SPSS در دو سطح توصیفی و استنباطی مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد که: سطح تحصیلات، اشتغال و سطح درآمد خانواده از مهمترین عوامل اثرگذار در مواجهه با انواع خشونت رابطه مثبت و معناداری با طلاق دارند.

واژگان کلیدی: خشونت خانگی، طلاق اشتغال، سطح تحصیلات، سطح درآمد و تعداد فرزندان

تعیین ارتباط اعتیاد به اینترنت با طلاق عاطفی

حمیدرضا پورنوشادی^{۱*}، فاطمه زارع مهدی ابادی^۲، عادل ازاد دولابی^۳، الیاس پیری زاده^۴

۱. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه هرمزگان (نویسنده مسئول) * hamid.por111@gmail.com

۲. کارشناسی راهنمایی و مشاوره دانشگاه هرمزگان Fatemezare.counseling2017@gmail.com

۳. کارشناسی روانشناسی عمومی دانشگاه سیستان و بلوچستان azad-mansoor@yahoo.com

۴. کارشناسی راهنمایی و مشاوره دانشگاه هرمزگان alyaspirizadeh@gmail.com

چکیده

امروزه جمعیت عظیمی در دنیا از اینترنت استفاده می کنند و برخی مطالعات عوارض خطرناکی را به استفاده افراطی از اینترنت نسبت داده اند مثل اعتیاد اینترنتی که در دهه های اخیر آمار بسیار فراگیری را دارد، این معضل اجتماعی بر بسیاری از مسایل تاثیر گذار است. یکی از آن مسایل طلاق عاطفی و خیانت بین زوج های جوان است. پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط اعتیاد به اینترنت با طلاق عاطفی در زوج های دانشجوی شهر یاسوج در سال ۱۳۹۷ انجام شده است. مواد و روش ها: استفاده از روش نمونه گیری تصادفی بر روی ۲۴۰ زوج متاهل انجام شده و به پرسشنامه های اعتیاد به اینترنت کیمبرلی یانگ و طلاق عاطفی گاتمن پاسخ داده اند. داده ها با استفاده از ضریب همبستگی رگرسیون و پیرسون تحلیل شده اند. و نتایج نشان داده که رابطه مستقیم بین اعتیاد اینترنتی و طلاق عاطفی است

کلید واژه ها: فضای مجازی، روابط فزاینده، طلاق عاطفی، خانواده، اعتیاد به اینترنت

بررسی کیفی مولفه‌های قابل آموزش به دانش آموزان برای جلوگیری از طلاق والدین، از دید معلمان ابتدایی

دکتر حجت الله جاویدی^۱، دکتر سلطانه علی کاظمی^۲، دکتر مجید برزگر^۳، سید عبدالهادی سماوی^۴

۱. مدیر گروه بخش دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت فارس

۲. دانشیار دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت فارس

۳. مدیر گروه بخش کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت

۴. دانشجوی دکتری رشته روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت فارس

چکیده

طلاق از مهمترین پدیده‌های حیات انسان تلقی می‌شود. این پدیده دارای اضلاعی به تعداد تمام جوانب و ابعاد جامعه انسانی است. طلاق یک پدیده روانی است، زیرا به تعادل روانی نه تنها دو انسان، بلکه فرزندان، دوستان، بستگان و نزدیکان آنها اثر می‌گذارد. یکی از مهمترین ارکان خانواده فرزندان و به تبع آن مسئله تربیت آنهاست. روانشناسان و مخصوصاً روانشناسان تربیتی، پیوسته به دنبال راه کارهایی برای نیل به جامعه‌ای با آمار پایین طلاق بوده‌اند تا از این رهگذر یک زندگی بهینه را برای فرزندان و رشد آن‌ها فراهم آورند. هدف تحقیق حاضر بررسی کیفی مولفه‌های قابل آموزش به دانش آموزان برای جلوگیری از طلاق والدین، از دید معلمان ابتدایی بوده است. این پژوهش با نگاهی توصیفی و کیفی مولفه‌های مذکور را از طریق مصاحبه با معلمان حوزه آموزش و پرورش شهرستان لامرد استخراج و پس از طبقه بندی تبیین نموده است. در پژوهش حاضر سعی شده است از ۱۰۲ معلم علاقه مند و در دسترس در حوزه آموزش ابتدایی برای تبیین این مولفه‌ها کمک گرفته شود. در نهایت مولفه‌های قابل آموزش به دانش آموزان پس از بررسی، مقایسه و تطبیق با منابع علمی و پژوهشی، در چند محور زیر خلاصه شده است:

۱. آموزش اخلاق در رابطه‌های دو یا چند نفره از قبیل؛ پرهیز از تهدید و توهین، پرهیز از دروغ‌گویی، حفظ شان افراد و جایگاه منحصر به فرد هر شخص، رعایت ادب در روابط، گذشت، پرهیز از توقعات نابجا، سعه صدر، پذیرش متقابل و ...
۲. آموزش مهارت‌های اجتماعی از قبیل؛ سخن گفتن بر مبنای حقیقت، دوری از مبالغه‌گویی در گفتگو، گوش دادن همراه با توجه به طرف مقابل، مشورت در انجام امورات خانوادگی، و ...
۳. آموزش وفاداری، پرهیز از روابط نامشروع و تبیین عواقب این روابط
۴. آموزش حقوق افراد از قبیل؛ حقوق فرزندان نسبت به پدر و مادر، حقوق والدین نسبت به فرزندان و ...
۵. آموزش غنی سازی اوقات فراغت از قبیل؛ انجام تفریحات و سرگرمی‌های دسته جمعی در خانواده و ...
۶. آموزش تفکیک واقعیات از خرافات و پرهیز از خرافه و خرافه پرستی

کلمات کلیدی: مولفه‌های آموزشی، طلاق، جلوگیری از طلاق

بررسی ارتباط جهت گیری کنترل شده بر خشونت علیه شریک صمیمی در افراد متاهل استان فارس

شیما کارگرفرد^۱، سمانه نجارپوریان^۲، سید عبدالوهاب سماوی^۳

۱. کارشناس ارشد، دانشگاه هرمزگان، ایران،
۲. استادیار، گروه روانشناسی، هرمزگان، ایران
۳. دانشیار، گروه روانشناسی، هرمزگان، ایران

خشونت همواره یکی از جدی‌ترین مشکلات جهان در سراسر تاریخ بشر بوده است. با توجه به شواهد پژوهشی، به نظر می‌رسد که جهت گیری علی می‌تواند بر خشونت شریک صمیمی نقش مؤثری داشته باشد؛ از این رو پژوهش حاضر با هدف بررسی ارتباط جهت گیری کنترل شده که یکی از مولفه‌های جهت گیری علی رابطه است بر خشونت شریک صمیمی انجام شد. تحقیقات نشان داده است که روش پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری شامل کلیه متاهلین استان فارس می‌باشد که از بین آنها ۲۱۰ نفر به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب گردید. برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه جهت گیری علی رابطه RCOS و پرسشنامه ۷۸ سؤالی CTS2 استفاده شده است. روش‌های آماری این پژوهش عبارت‌اند از: آمار توصیفی (میانگین انحراف) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی و رگرسیون). مولفه جهت گیری کنترل شده در کل نمونه به صورت مثبت و معناداری ($\beta = +/۲۹, p < +/۰۱$)، توانست واریانس متغیر خشونت علیه شریک صمیمی را تبیین کند؛ این مولفه در نمونه مردان معنادار نبود و در نمونه زنان به صورت مثبت و معنادار ($\beta = +/۳۱, p < +/۰۱$)، تبیین شد.

کلمات کلیدی: جهت گیری علی رابطه، جهت گیری کنترل شده، خشونت علیه شریک صمیمی.

آسیب‌شناسی طلاق والدین بر سلامت روان فرزندان

حسن رئیس سعدی^{۱*}

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس، بندرعباس، ایران. r_saadiedu@yahoo.com

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی آسیب‌شناسی طلاق والدین بر سلامت روان فرزندان آنها می‌باشد. روش پژوهش از نوع مروری می‌باشد که در این روش با استفاده از مرور منابع موجود در حیطه موضوع مورد مطالعه و جمع‌بندی و نتیجه‌گیری توسط پژوهشگر انجام شده است. یافته‌های پژوهش نشان داد که بر اساس مطالعات انجام شده طلاق والدین می‌تواند آسیب‌های شدید روانی مانند اختلالات اضطرابی، افسردگی و اختلالات شخصیتی را در فرزندان آنها از سنین کودکی تا بزرگسالی به وجود آورد. همچنین طلاق عاطفی در والدین بر سلامت روانی فرزندان تاثیر گذار است تا جایی که ممکن است منجر به روی آوردن به رفتارهای پرخطر در آنها شود و دارای ابعاد اجتماعی وسیع نیز می‌باشد. بنابراین به دلیل عواقب ناشی از طلاق بر فرزندان لازم است حمایت‌های لازم برای فرزندان طلاق انجام شود.

واژگان کلیدی: آسیب‌شناسی، طلاق والدین، سلامت روان فرزندان.

اثربخشی مصاحبه انگیزشی گروهی بر خودکارآمدی و تکانشگری بیماران تحت درمان نگهدارنده متادون

وحیده پرآذران^۱، یحیی یاراحمدی^۲

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه کردستان

۲. استادیار، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات کردستان

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی اثربخشی مصاحبه انگیزشی به شیوه گروهی بر خودکارآمدی و تکانشگری بیماران مرد تحت درمان نگهدارنده متادون شهر سنندج انجام شده است. طرح این پژوهش از نوع نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون - پس آزمون با گروه کنترل است. نمونه گیری با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس بوده که در مجموع ۳۰ نفر از افراد مراجعه کننده به مراکز درمان سوء مصرف مواد انتخاب و به طور تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند (هر گروه ۱۵ نفر). سپس پرسشنامه های خودکارآمدی عمومی شرر (۱۹۸۶) (SGSES) و تکانشگری بارات (۱۹۹۵) (BIS) توسط دو گروه تکمیل شد. گروه آزمایش به مدت ۸ جلسه تحت روش مصاحبه انگیزشی گروهی قرار گرفت. پس از اتمام دوره درمانی هر دو گروه مجدداً مورد آزمون فوق قرار گرفتند. نتایج، به کمک نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ تجزیه و تحلیل شد. روش آماری شامل آمار توصیفی (شامل میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره ها) و آمار استنباطی (آزمون تحلیل کوواریانس) بود. نتایج حاصل از تحلیل کوواریانس نشان داد که بین نمرات پس آزمون خودکارآمدی و تکانشگری دو گروه آزمایشی و کنترل تفاوت معناداری وجود دارد ($P < 0.05$). نتایج نشان داد که مصاحبه انگیزشی به شیوه گروهی می تواند به عنوان درمان موثری در کاهش تکانشگری و افزایش خودکارآمدی افراد سوء مصرف کننده مواد به کار برده شود.

کلمات کلیدی: مصاحبه انگیزشی، تکانشگری، خودکارآمدی، سوء مصرف مواد.

تبیین نقش تفاوت فرهنگی در پایایی ازدواج

شیوا محمودی^۱

۱. دانشجوی روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. Mahmoodishiva@yahoo.com

چکیده

پایایی ازدواج، یکی از مولفه‌های مرتبط با زوجین می‌باشد که یکی از آن‌ها تناسب فرهنگ است. مهم‌ترین دلایل طلاق در بین زوج‌ها، داشتن تفاوت فرهنگی و نداشتن تناسب در نظام ارزشی آنان است که نیاز به بررسی عمیق دارد. با توجه به نقش تفاوت فرهنگی در پایایی ازدواج و زندگی زناشویی، مقاله حاضر با هدف بررسی نقش تفاوت فرهنگی در پایایی ازدواج با استفاده از پژوهش کتابخانه‌ای می‌باشد. مسئله‌ی تفاوت فرهنگی بین زوجین یکی از دلایل طلاق است که عدم توجه منطقی به آن مشکلات متعددی برای افراد در مرور زمان ایجاد می‌کند و پیشنهاد می‌شود که افراد در این زمینه به شناخت و آگاهی کافی دست یابند.

کلمات کلیدی: تفاوت فرهنگی، تناسب فرهنگ، پایایی ازدواج